Příloha č. 1 žádosti o podporu navazujícího projektu MAS

VYHODNOCENÍ REALIZACE AKČNÍHO PLÁNU PRO OPZ+ STRATEGIE CLLD

Název MAS:

Místní akční skupina Lípa pro venkov, z.s.

Uveďte sledovaná období, ke kterým se vyhodnocení AP vztahuje:

Uveďte minimálně 3 sledovaná období – schválené ZOR/ŽOP):

1. ZoR – 1. 1. 2023 – 30. 6. 2023

2. ZoR – 1. 7. 2023 – 31.12. 2023

3. ZoR – 1. 1. 2024 – 30. 6. 2024

4. ZoR – 1. 7. 2024 – 31.12.2024

Návod/doporučení pro vyplnění níže uvedených komentářů:

*Komentář by měl být přiměřeně podrobný a **konkrétní**. Jedná se o shrnutí zásadních informací, ze kterých by mělo být zřejmé, jak konkrétně realizace KA přispívá k plnění cílů daného opatření AP (viz nastavené cíle v monitoringu), U, tj, že se u osob z CS podařilo vyřešit situaci, či nastartovat pozitivní změnu a jaké metody/techniky pro vyhodnocení aktivit využíváte. Cílem je **vyhodnotit** úspěšnost realizace KA, vhodnost nastavení aktivit , zájem ze strany CS a zdůvodnit potřebnost navazující podpory pro danou CS i po ukončení realizace projektu (detailní popis situace v území, ze kterého bude zřejmý vývoj situace dané CS v území bude součástí navazujícího projektu a bude předmětem hodnocení potřebnosti navazujícího projektu). Příjemce při zpracování Vyhodnocení AP vychází z údajů uvedených v doposud schválených ZoR, vč. průběžného monitoringu. Cílem proto není opakovat detailní údaje uvedené v ZoR, ale na jejich základě shrnout zásadní informace ohledně pokroku při realizaci KA tj. jaké hlavní výsledky aktivit sledujete, co se dařilo/nedařilo, jak jste na to reagovali (úprava aktivit/rozpočtu/harmonogramu atd.), zda chcete/nechcete v realizaci aktivit pokračovat, v jaké podobě a odůvodnit proč.*

I. OPATŘENÍ

Vyhodnocení přínosu realizovaných opatření pro každou CS (změna, která byla u CS nastartována či které bylo u CS dosaženo), a to ve vztahu k cílovému stavu uvedeném v akčním plánu

Začátek části k opatření (kopírujte celou část dle potřeby resp. počtu opatření Akčního plánu)

Číslo a název opatření (dle Akčního plánu)

1.1.1 Realizace komunitní sociální práce, neformální sociální péče a aktivity pro seniory

Název cílové skupiny (dle Akčního plánu/1. projektu MAS):

Senioři

Komentář k dosažené změně, která byla u CS nastartována, či které bylo u CS dosaženo:

Otázky relevantní pro aktivity mimo aktivit 1.1. :

Uveďte, u kolika osob z celkového počtu podpořených osob došlo k pozitivní změněně v životní situaci (viz monitoring) a jak jste tyto informace zjišťovali, stručný popis nejčastěji řešených témat/problémů, vyhodnocení úspěšnosti jejich řešení (vyhodnocení individuálních plánů, rozhovorů s CS a členy RT, fokusních skupin, apod.) a dále shrnutí konkrétních změn v situacích cílových skupin

U 80 osob došlo k pozitivní změně v jejich životní situaci v rámci Aktivity 1.2 Podpora sociální práce.
U 290 osob došlo k pozitivní změně v jejich životní situaci v rámci Aktivity 1.1 Podpora komunitní práce.

Počet evidovaných osob nebyl v projektu detailněji členěn podle jednotlivých cílových skupin, ale sledoval se dle aktivit Průběžného monitoringu projektů CLLD – zejména u Aktivity 1.1 Podpora komunitní práce. Jedinou výjimku představovaly pečující osoby, které tvořily samostatnou cílovou skupinu.
Od 4. monitorovací zprávy byla navíc neformální sociální péče vyčleněna pod Aktivitu 1.2 Podpora sociální práce, kam byla zahrnuta především práce s jednotlivci (identifikovaná jako sociální práce), zejména poradenství a pomoc v oblasti sociálně zaměřených aktivit.
Z tohoto důvodu může celkové vyhodnocení působit částečně nesourodě, neboť v něm dochází k prolínání výstupů obou aktivit (1.1 a 1.2), které nebylo po dvou letech realizace možné jednoznačně oddělit. Zároveň je třeba zdůraznit, že Akční plán dle kterého byl projekt plánován, reflektoval především cílové skupiny v území, nikoli členění dle aktivit Průběžného monitoringu projektů CLLD.

Jaké problémy (témata) CS byly řešeny a s jakým úspěchem?

Projekt se zaměřil na komplexní řešení sociálních problémů seniorů, kteří často čelí zhoršené orientaci v sociálním systému a životním krizím spojeným s věkem, osamocením či zdravotním stavem. Hlavní řešená témata zahrnovala:

Soběstačnost a podmínky pro setrvání v domácím prostředí – Reagovali jsme na potřebu podpory seniorů a pečujících osob, kteří nejsou klienty registrovaných sociálních služeb, ale přesto každodenně potřebují pomoc – například s nákupy, péčí o domácnost nebo doprovodem k lékaři.

Poskytnutá neformální sociální péče umožnila mnoha seniorům a osobám závislým zůstat co nejdéle ve vlastním domácím prostředí, zachovat si důstojnost a nezávislost v běžném životě.

V případech, kdy se ukázalo, že samotná neformální podpora již není dostatečná, jsme klientům pomohli navázat kontakt na odpovídající registrované sociální nebo zdravotní služby.

Jednalo se zejména o:

- pomoc s vyřízením žádostí o sociální dávky (např. příspěvek na péči),
- zajištění pravidelného stravování (např. dovoz obědů),
- zprostředkování umístění do domova pro seniory či zařízení se zvláštním režimem,
- navázání rehabilitační péče, nebo zajištění kompenzačních pomůcek (např. chodítka, polohovací lůžka apod.).

Tento způsob podpory napomohl k přirozenému a bezpečnému propojení běžného života s dostupnou odbornou pomocí, vždy s ohledem na potřeby konkrétní osoby a její možnosti zůstat v domácím prostředí.

Finanční situace a chudoba – u seniorů se opakovaně objevovala situace, kdy příjmy domácnosti nebyly dostatečné na pokrytí základních potřeb. Šlo především o nízké důchody, které neumožňovaly kvalitní stravování, přístup ke zdravotní péči nebo důstojné bydlení.

Dluhová zátěž a zadlužení – Senioři často čelili dlouhodobé finanční zátěži spojené s dluhy, která vyplývala z nedostatečné orientace v systému a obav z kontaktu s institucemi či věřiteli. Mnozí se obávali řešit svou situaci aktivně nebo nevěděli, kde začít. Projekt jim poskytl individuální podporu při zmapování závazků, pomohl s komunikací s věřiteli a poradenstvím v oblasti finanční stability, což přispělo ke stabilizaci situace a obnovení důvěry ve vlastní schopnosti.

Krizové situace – Senioři se často potýkali s náhlými a destabilizujícími událostmi, jako byla ztráta partnera, zhoršení zdravotního stavu nebo celkové zhoršení soběstačnosti. Pracovníci komunitních center a poskytovatelé neformální sociální péče pomáhali tyto situace zvládat prostřednictvím individuální podpory, emoční opory a propojením na odborné sociální či zdravotní služby. Tato intervence umožnila seniorům zachovat důstojnost a pocit bezpečí i v obtížných životních etapách.

Dostupnost služeb a dopravy – V řadě menších obcí senioři naráželi na problém omezené dostupnosti služeb – například lékařské péče, lékáren nebo úřadů – a zároveň na nemožnost samostatné dopravy. Projekt proto zajišťoval přímou praktickou pomoc, jako je doprovod k lékaři, na úřady nebo do obchodu, a také napojení na dostupné místní služby, které seniorům umožnily zachovat samostatnost.

Sociální izolace a nízká informovanost – Mnoho seniorů se potýkalo s osamělostí, ztrátou kontaktů a neznalostí možností pomoci. Projekt na tuto potřebu reagoval pravidelnými sousedskými aktivitami, komunitními setkáními, kulturními a osvětovými akcemi. Díky těmto činnostem došlo k obnovení sociálních kontaktů, zvýšení informovanosti a podpoře mezilidských vztahů, což pozitivně ovlivnilo duševní i fyzickou pohodu seniorů.

Dosažené výsledky:

Projekt výrazně přispěl ke zlepšení životní situace seniorů – posílil jejich důvěru, samostatnost a schopnost orientovat se v dostupné pomoci. Často již po prvním kontaktu docházelo k jejich aktivnímu zapojení do řešení vlastní situace. Individuální podpora v oblasti hospodaření, orientace v dávkovém systému i komunikace s věřiteli vedla ke stabilizaci finanční situace a obnovení sebedůvěry. Zároveň projekt poskytoval důležitou emoční

oporu a zajišťoval propojení na odborné služby, čímž napomohl účinnému zvládání krizí a jejich prevenci. Výsledkem bylo posílení důstojnosti seniorů a jejich opětovné začlenění do života komunity.

Shrňte, k jakému konkrétnímu zlepšení situací osob z CS došlo, resp. v čem si osvojily své kompetence.

Projekt vedl k významnému posílení soběstačnosti, informovanosti a kompetencí seniorů v několika klíčových oblastech:

Zvýšení informovanosti a orientace v systému podpory

Senioři získali přístup k důležitým informacím o svých právech, možnostech čerpání sociálních služeb, příspěvcích a podpoře dostupné v regionu. Zlepšila se jejich orientace v tom, kam a na koho se mohou obracet, čímž se snížila jejich závislost na okolí.

Zlepšení schopnosti komunikace s institucemi

Díky doprovodu pracovníků komunitních center a neformální sociální péče se senioři naučili lépe komunikovat s úřady, lékaři či poskytovateli služeb. Tento osobní přístup zvýšil jejich jistotu v běžných životních situacích a odstranil obavy z kontaktu s institucemi.

Posílení finanční odpovědnosti a stabilizace životních podmínek

U části seniorů došlo k lepšímu pochopení vlastní finanční situace, plánování výdajů a řešení závazků. Díky pravidelnému kontaktu se sociálními pracovníky získali pomoc při orientaci ve výdajích spojených s bydlením, stravou či zdravotní péčí.

Zvládání krizových a zdravotně-sociálních situací

Senioři se naučili lépe zvládat každodenní výzvy – ať už šlo o osamělost, ztrátu blízké osoby, náhlé zhoršení zdravotního stavu nebo ztrátu kontaktu s komunitou. Podpora pracovníků jim umožnila zachovat důstojnost a aktivně hledat řešení.

Obnovení mezilidských vztahů a prevence izolace

Díky pravidelným komunitním setkáním, sousedským akcím a mini projektům se senioři znovu zapojili do komunitního života, navázali nové kontakty a sdíleli své zkušenosti. Tento rozvoj mezilidských vazeb vedl ke zlepšení jejich psychického i fyzického stavu.

Získání potřebné materiální a praktické pomoci

Neformální pomoc v domácnosti (např. nákupy, rozvoz obědů, doprovod k lékaři) přispěla k zachování samostatnosti seniorů a odvrácení jejich závislosti na formálních službách. Podpora byla poskytována cíleně osobám bez nároku na příspěvek na péči.

Jaké konkrétní potřeby CS byly doposud naplněny?

Individuální podpora a poradenství v rámci neformální sociální péče

Pracovníci neformální sociální péče poskytli seniorům osobní podporu a poradenství přímo v jejich domácím prostředí. Pomáhali jim s praktickými záležitostmi, zajišťovali doprovod k lékaři, na úřady nebo do lékáren a tím přispívali k překonávání bariér spojených s omezenou mobilitou, nejistotou a nedůvěrou vůči institucím.

Zprostředkování materiální pomoci

Senioři, kteří se ocitli v hmotné nouzi, obdrželi pomoc při zajištění základních životních potřeb – potravin, oblečení či hygienických pomůcek. Pomoc byla poskytována diskrétně, s ohledem na zachování důstojnosti každého jednotlivce.

Podpora při získávání sociálních dávek

Mnozí senioři neměli přehled o možnostech sociální podpory, na které mají nárok. Pracovníci jim pomáhali s orientací v systému dávek, zejména při žádostech o příspěvek na péči, bydlení nebo mobilitu, a usnadňovali administrativní proces vyplňováním žádostí a komunikací s příslušnými úřady.

Krizová pomoc

V akutních situacích, jako bylo náhlé zhoršení zdravotního stavu, havárie v domácnosti nebo ztráta blízké osoby, byla seniorům poskytnuta okamžitá pomoc. Ta zahrnovala nejen přímou podporu, ale i následné propojení na odborné sociální nebo zdravotní služby.

Propojení na dostupné sociální a zdravotní služby

Pracovníci neformální péče pomohli seniorům navázat kontakt s pečovatelskými a dalšími registrovanými službami v regionu. Díky tomu měli senioři přístup ke komplexní a na míru šité podpoře, kterou by si sami často nedokázali zajistit.

Zvýšení informovanosti obcí a lokálních aktérů

Spolupráce s týmem projektu umožnila starostům a obecním pracovníkům lépe porozumět situaci seniorů a možnostem jejich podpory. Výsledkem bylo účinnější nasměrování pomoci, rychlejší reakce na vznikající potřeby a proaktivnější přístup obcí vůči ohroženým seniorům.

Jaké potřeby je nutné nadále řešit v rámci navazující podpory? *(Zdůvodnění podpory CS v navazujícím projektu + shrnutí opřené o výstupy/depistáže/data)*

Nedostatečné pokrytí neformální péče v odlehlých obcích

Zejména v menších a izolovaných lokalitách přetrvává absence pravidelné podpory seniorům, kteří nemají nárok na příspěvek na péči. Tito senioři často žijí osaměle, s omezenou mobilitou a potřebují drobnou, ale pravidelnou pomoc. Navazující projekt by měl posílit mobilitu pracovníků neformální péče a rozšířit jejich působnost i do doposud nepokrytých obcí

Posílení kapacit pro krizovou intervenci u seniorů

Bylo zaznamenáno zvýšené množství akutních situací u seniorů (náhlé zhoršení zdraví, ztráta blízkého, havárie v domácnosti), přičemž chybí návazná síť podpory, která by reagovala pohotově a citlivě. Navazující projekt by měl integrovat rychlou podpůrnou linku/terénní výjezdy nebo systém pro zapojení dobrovolníků při krizových událostech.

Digitální a informační bariéry

Senioři nadále čelí problémům s orientací v digitálním prostoru a online službách (eRecepty, objednávání k lékaři, bankovnictví apod.). Z výstupů komunitních aktivit vyplývá potřeba pokračovat v cílené digitální asistenci a edukačních blocích, které jim pomohou zachovat nezávislost a informovanost.

Psychická nepohoda a prevence osamělosti

I přes organizaci komunitních aktivit zůstává u části cílových skupin přetrvávající pocit osamění, zejména u seniorů, ovdovělých, pečujících osob nebo těch bez přirozené podpůrné sítě. Dlouhodobě se zde osvědčilo pravidelné kontaktování pracovníkem, rozvoj sousedských iniciativ a peer podpora, což je třeba dále podporovat a rozšiřovat.

Nevyužitý potenciál aktivních seniorů

Projekt odhalil, že mnozí senioři mají silnou motivaci zapojit se do komunitního života, sdílet své zkušenosti a být přínosem pro ostatní. V navazujícím projektu je vhodné vytvořit rolí aktivních seniorů jako dobrovolných mentorů nebo "komunitních průvodců" pro vrstevníky, čímž se posílí mezigenerační i vrstevnické vztahy.

Zlepšení dopravní obslužnosti – především pro seniory a osoby se zdravotním postižením zajistit dostupnou a finančně přijatelnou dopravu k lékaři, úřadům a za dalšími službami.

Prohloubení terénních služeb a depistáže – pokračovat v neformální sociální práci a preventivním vyhledávání osob v krizových situacích, které by jinak zůstaly neviditelné.

Koordinace a spolupráce služeb – zlepšit propojení mezi sociálními odbory, neziskovými organizacemi a dalšími institucemi pro efektivnější pomoc klientům.

Prevence sociální izolace a domácího násilí + psychohygiena – rozšířit programy a aktivity zaměřené na tyto oblasti.

Informování veřejnosti – zavést další mechanismy, které budou průběžně informovat obyvatele o dostupných službách, formách pomoci a právech.

Co se naučili členové realizačního týmu? *(Jaké vzdělávací kurzy, stáže, supervize apod. absolvovali? Docházelo během projektu k výměně zkušeností či užší spolupráci s jinými MAS.)*

Členové realizačního týmu absolvovali během realizace projektu řadu vzdělávacích aktivit, které rozvíjely jejich odborné kompetence v oblasti sociální práce. Účastnili se následujících seminářů a workshopů:

Kurz „Pracovník v sociálních službách“

Základní profesní kurz, který poskytl účastníkům kvalifikaci k výkonu přímé péče dle zákona č. 108/2006 Sb., včetně etiky práce, komunikace s klientem a podpory soběstačnosti seniorů.

Skupinová dynamika a facilitace v práci s komunitou seniorů

Kurz vedený Mgr. Zuzanou Stankovou (Rosteam) zaměřený na porozumění skupinovým procesům, roli facilitátora a vytváření podpůrné skupinové atmosféry v komunitním prostředí.

Koordinovaný přístup v péči o seniory

Školení orientované na multidisciplinární spolupráci mezi formálními a neformálními aktéry v péči o seniory, např. mezi pracovníky péče, zdravotníky a rodinou.

Kurz trénování paměti

Kurz zaměřený na praktické metody posilování kognitivních funkcí u seniorů. Účastníci získali dovednosti pro vedení jednoduchých cvičení na paměť, pozornost a orientaci, které dále uplatňují v komunitních aktivitách.

Workshop: Preventivní a akutní komunikace sociálních a bezpečnostních témat

Ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování (ASZ) proběhl specializovaný workshop zaměřený na krizovou a preventivní komunikaci směrem k ohroženým skupinám, včetně využívání sociálních sítí v krizových situacích. Účastníci získali nástroje pro efektivní předávání důležitých informací, včetně nástrojů pro komunikaci v náročných situacích a jak rozpoznat a reagovat na fámy a dezinformace komunitě.

Výměna zkušeností a spolupráce s dalšími MAS:

- Během seminářů a konferencí docházelo k navazování nových kontaktů s pracovníky z jiných organizací MAS.
- Sdílení zkušeností, příkladů dobré praxe a řešení problémových situací probíhalo jak na vzdělávacích akcích, tak na pravidelných poradách realizačního týmu.
- Docházelo k rozšiřování profesní sítě a ke vzájemné inspiraci napříč organizacemi.

Metodická a odborná podpora:

- Probíhala individuálně mezi pracovníky a koordinátorkou projektu.
- Součástí podpory byly také pravidelné týmové porady, kde docházelo k výměně zkušeností, sdílení případů dobré praxe a metodickému vedení.
- Koordinátorka rovněž vyhledávala a doporučovala vhodná školení a poskytovala podpůrné příručky.

Podklady pro doložení přínosů dosud realizovaných opatření (aktivit) na cílovou skupinu:

Popište, jak vyhodnocení proběhlo - zda se sešel realizační tým, zda probíhali skupinové/individuální rozhovory, z jakých podkladů jste vycházeli apod.

Vyhodnocení aktivit zaměřených na podporu cílových skupin proběhlo formou koordinovaného setkání realizačního týmu s evaluátorem projektu. Ten se zaměřil na zhodnocení naplňování cílů v oblasti neformální sociální péče a doprovodných komunitních aktivit.

Součástí evaluace byly:

Skupinové rozhovory s komunitními pracovníky a pracovníky poskytujícími neformální péči,

Individuální rozhovory s členy týmu působícími v různých částech území MAS, aby bylo možné postihnout specifika jednotlivých lokalit a odlišné potřeby cílových skupin.

Zdroje a metody vyhodnocení:

Zpětná vazba od seniorů, kteří využívali podporu v rámci komunitní sociální práce a neformální sociální péče, byla zaznamenávána jak formálně (např. v evaluačních rozhovorech), tak neformálně při pravidelném osobním kontaktu. Tato zpětná vazba odrážela jejich aktuální potřeby, zkušenosti i hodnocení kvality poskytované pomoci.

Zpětná vazba od 9 starostů obcí a obecních koordinátorů reflektovala dopad aktivit zaměřených na seniory – zejména jejich přínos pro dostupnost služeb, prevenci sociální izolace a zlepšení životní situace starších obyvatel v obcích.

Záznamy v interním systému MAS dokumentovaly individuální případy zapojených seniorů – včetně identifikovaných potřeb, poskytované podpory a vývoje v čase (např. zlepšení soběstačnosti, zvládnutí krizových situací, posílení sociálních kontaktů).

Zápisy z týmových porad a monitorovacích setkání obsahovaly sdílení konkrétních příkladů dobré praxe při práci se seniory, identifikované překážky v realizaci podpory a návrhy na další směřování aktivit podle aktuálních potřeb této cílové skupiny.

Zjištění a dopady evaluace:

Kombinací výše uvedených zdrojů byl vytvořen komplexní pohled na účinnost jednotlivých aktivit a jejich přímý dopad na životní situaci zapojených osob. Evaluace prokázala pozitivní posun v těchto oblastech:

- Zvýšení informovanosti a orientace v systému pomoci napříč generacemi,
- Posílení soběstačnosti a motivace aktivně řešit vlastní situaci,
- Zlepšení komunikace s institucemi a službami,
- Obnovení sociálních vazeb a začlenění do komunitního života.

Zejména u seniorů a pečujících osob došlo k výraznému zlepšení každodenního fungování a pocitu bezpečí. Rodiny s dětmi ocenily dostupnou praktickou i psychosociální podporu. Děti a mladí lidé uváděli, že se díky aktivitám cítí více vtaženi do dění v místě, rozšířili okruh kontaktů a mají větší důvěru v dostupné pomocné sítě.

Evaluace současně identifikovala oblasti pro další rozvoj v navazujícím období – zejména podpora digitalizace a orientace v online prostoru u seniorů, rozšíření krizové intervence, systematizace podpory pro pečující osoby a posílení komunitní prevence u mládeže.

Dokumentace a zápisy jsou uloženy na https://www.lipaprovenkov.cz/cinnost-mas/opz/ .

Číslo a název opatření (dle Akčního plánu)

1.2.1 Realizace komunitní sociální práce a aktivity pro pečující osoby v komunitních centrech

Název cílové skupiny (dle Akčního plánu/1. projektu MAS):

Pečující osoby

Komentář k dosažené změně, která byla u CS nastartována, či které bylo u CS dosaženo:

Uveďte, u kolika osob z celkového počtu podpořených osob došlo k pozitivní změněně v životní situaci (viz monitoring) a jak jste tyto informace zjišťovali, stručný popis nejčastěji řešených témat/problémů, vyhodnocení úspěšnosti jejich řešení (vyhodnocení individuálních plánů, rozhovorů s CS a členy RT, fokusních skupin, apod.) a dále shrnutí konkrétních změn v situacích cílových skupin

U 12 osob došlo k pozitivní změněně v životní situaci.

Jaké problémy (témata) CS byly řešeny a s jakým úspěchem?

Projekt se zaměřil na komplexní řešení sociálních a životních obtíží pečujících osob, které často nesou dlouhodobou zátěž spojenou s péčí o blízké bez dostatečné podpory systému. Tito lidé často čelí vyčerpání, sociální izolaci, finančním problémům i ztrátě vlastního zázemí. Hlavní řešená témata zahrnovala:

Soběstačnost a podmínky pro setrvání v domácím prostředí – Reagovali jsme na potřebu podpory pečujících osob, které pečují o své blízké v domácím prostředí bez nároku na příspěvky či oficiální registraci v systému sociálních služeb. Poskytnutá neformální podpora – pomoc s chodem domácnosti, doprovod k lékaři, podpora při osobní péči – umožnila těmto osobám nadále zvládat péči v domácím prostředí a zároveň chránit jejich fyzické i psychické zdraví.

V případech, kdy již samotná podpora nestačila, byli pečující propojeni na odborné registrované služby (např. pečovatelské, mobilní hospice), pomohli jsme s:

- Vyřízením žádostí o kompenzační pomůcky.
- Pomocí s umístěním blízké osoby do pobytového zařízení.
- S přístupem ke kompenzačním pomůckám a domácí rehabilitaci.

Tento způsob podpory napomohl k přirozenému a bezpečnému propojení běžného života s dostupnou odbornou pomocí, vždy s ohledem na potřeby konkrétní osoby a její možnosti zůstat v domácím prostředí.

Finanční situace a chudoba – Pečující osoby často čelily ztrátě příjmu kvůli opuštění pracovního trhu, přičemž příspěvek na péči nebyl vždy dostupný nebo dostatečný. Projekt se věnoval poradenství v oblasti finanční stability, orientaci v dávkovém systému a plánování rozpočtu domácnosti. Tato podpora přispěla ke zlepšení ekonomické situace a snížení stresu spojeného s finanční nejistotou.

Krizové situace – Pečující osoby často čelily vyčerpání, ztrátě orientace v náročné péči nebo náhlému zhoršení stavu osoby, o kterou se starají. V takových případech jim projekt poskytl nejen praktickou pomoc a krizovou intervenci, ale i emoční podporu a propojení na zdravotní či psychosociální služby. Tento přístup jim umožnil situaci zvládnout důstojně a bez kolapsu celé domácnosti.

Dostupnost služeb a dopravy – V menších obcích často chybí dostupné návazné služby. Projekt poskytoval pomoc s dopravou a doprovodem – nejen pečujícím osobám, ale i osobám, o které pečují. Díky napojení na místní služby a praktické podpoře se zlepšila dostupnost odborné i každodenní péče.

Sociální izolace a nízká informovanost – Pečující osoby jsou často vyloučené ze sociálního života, nemají čas ani příležitost navazovat vztahy mimo domácnost. Projekt proto realizoval komunitní aktivity, tematická setkávání i odlehčovací programy, které pečujícím umožnily sdílet své zkušenosti, čerpat sílu z podpory ostatních a obnovit kontakt s okolím.

Dosažené výsledky:

Projekt výrazně přispěl ke zlepšení životní situace pečujících osob. Posílil jejich důvěru ve vlastní schopnosti, zvýšil informovanost o možnostech podpory a podpořil jejich orientaci v systému sociálních a zdravotních služeb. Mnohé pečující osoby se již po prvním kontaktu aktivně zapojily do řešení své situace a začaly využívat dostupné formy pomoci.

Projekt reagoval na specifické problémy pečujících osob – fyzické a psychické vyčerpání, ztrátu sociálních kontaktů, nejistotu v oblasti finanční podpory a absenci času na vlastní potřeby. Individuální podpora jim pomohla lépe plánovat péči, orientovat se v systému dávek (např. příspěvek na péči), využívat návazné služby a současně pečovat o vlastní zdraví a duševní pohodu.

Součástí podpory byla také důležitá emoční opora a propojení na odborné a komunitní služby, které napomohly zvládání krizových situací a předcházely jejich opakování. Výsledkem bylo snížení stresu, stabilizace životní situace a zlepšení kvality života pečujících osob.

Shrňte, k jakému konkrétnímu zlepšení situací osob z CS došlo, resp. v čem si osvojily své kompetence.

Projekt vedl k výraznému posílení informovanosti, sebevědomí a praktických kompetencí pečujících osob v několika zásadních oblastech:

Zvýšení informovanosti a orientace v systému podpory

Pečující osoby získaly lepší přehled o svých právech a možnostech podpory – včetně příspěvku na péči, dostupných služeb a praktické pomoci v regionu. Díky tomu se zvýšila jejich schopnost samostatně vyhledávat a využívat dostupné nástroje podpory a snížila se jejich izolovanost v řešení každodenních problémů.

Zlepšení schopnosti komunikace s institucemi

Pečující osoby si díky podpoře pracovníků komunitních center a neformální péče osvojily dovednosti potřebné ke komunikaci s úřady, zdravotníky a poskytovateli sociálních služeb. Tato podpora jim dodala jistotu při vyřizování žádostí, řešení administrativy a vyjednávání o péči.

Posílení finanční odpovědnosti a stabilizace životních podmínek

Vzhledem k tomu, že mnoho pečujících osob řeší složitou finanční situaci spojenou s péčí o blízké, zaměřil se projekt i na pomoc s rozpočtováním, plánováním výdajů a orientací v možnostech finanční podpory. Výsledkem bylo lepší zvládání domácí ekonomiky a větší stabilita.

Zvládání krizových a zdravotně-sociálních situací

Pečující osoby často čelí psychickému a fyzickému vyčerpání, izolaci či náhlým zdravotním nebo rodinným krizím. Díky projektu se naučily lépe tyto situace rozpoznat, vyhledat pomoc a využít podpůrné sítě. Podpora jim zároveň pomohla udržet si důstojnost a kontrolu nad vlastním životem.

Obnovení sociálních vazeb a prevence izolace

Mnohé pečující osoby obnovily sociální kontakty prostřednictvím komunitních setkání, sousedských aktivit a skupinových akcí. Získaly nové kontakty, sdílely své zkušenosti a získaly potřebnou psychickou podporu. Tato setkání přispěla k jejich celkovému zlepšení psychického stavu a kvalitě života.

Získání praktické a materiální pomoci

Pečujícím osobám byla poskytována cílená neformální podpora – např. pomoc s nákupy, zajištění základních potřeb či doprovod jejich blízkých. Tato praktická pomoc jim umožnila lépe zvládat náročnou každodenní péči a odlehčila jejich vytíženost.

Jaké konkrétní potřeby CS byly doposud naplněny?

Individuální podpora a poradenství v rámci neformální sociální péče

Pracovníci komunitního centra Cesta životem bez bariér, z.s. poskytovali pečujícím osobám osobní podporu přímo v rámci realizace aktivit. Pomáhali jim orientovat se v nárocích spojených s péčí o blízkého, zajišťovali poradenství ohledně vyvážení péče a vlastního života, doprovod na úřady, k lékaři nebo při vyřizování sociálních záležitostí. Tím přispívali k odbourání pocitu izolace, nejistoty a vyčerpání, který pečující osoby často prožívají.

Zprostředkování materiální pomoci

Pečující osoby, které se dostaly do finančně a materiálně náročné situace, například v důsledku nutnosti opustit zaměstnání, obdržely pomoc při zajištění základních potřeb – potravin, hygienických a zdravotních pomůcek (např. inkontinenčních pomůcek, antidekubitních matrací aj.). Pomoc byla poskytována s důrazem na důstojnost a individuální potřeby rodin.

Podpora při získávání sociálních dávek

Pečující osoby často neměly přehled o možnostech finanční podpory (např. příspěvek na péči, příspěvek na bydlení). Pracovníci jim pomáhali s orientací v systému sociální podpory, vyplňováním žádostí a komunikací s úřady. Díky tomu se podařilo předejít zadlužení a zajistit stabilitu domácností.

Krizová pomoc

V krizových situacích, kdy došlo k náhlému zhoršení zdravotního stavu pečované osoby nebo k psychickému či fyzickému kolapsu samotného pečujícího, byla zajištěna okamžitá podpora. Ta zahrnovala nejen emocionální stabilizaci, ale i rychlé propojení na registrované sociální nebo zdravotní služby, případně pomoc s krátkodobým zajištěním náhradní péče.

Propojení na dostupné sociální a zdravotní služby

Pracovníci neformální péče pomáhali pečujícím osobám navázat kontakt s registrovanými službami, jako jsou pečovatelská služba, odlehčovací služba či domácí zdravotní péče. Díky tomuto propojení mohly osoby dlouhodobě pečující čerpat potřebnou podporu a předejít úplnému vyčerpání.

Zvýšení informovanosti obcí a lokálních aktérů

Spolupráce s obecními úřady, terénními pracovníky a starosty vedla ke zvýšení povědomí o problematice pečujících osob. Výsledkem bylo včasnější zachycení potřeb těchto osob v komunitě a cílené nabídky pomoci – např. informování o nároku na příspěvky, zprostředkování kompenzačních pomůcek nebo nabídka komunitních odlehčovacích aktivit. Zvýšení informovanosti obcí a lokálních aktérů.

Tento přístup napomohl ke **zvýšení stability pečujících osob**, snížení stresu, zlepšení jejich orientace v systému a zachování jejich schopnosti dál pečovat v domácím prostředí, aniž by došlo ke kolapsu péče. V mnoha případech také přispěl ke zlepšení kvality jejich života a obnovení rovnováhy mezi péčí a osobním životem.

Jaké potřeby je nutné nadále řešit v rámci navazující podpory? *(Zdůvodnění podpory CS v navazujícím projektu + shrnutí opřené o výstupy/depistáže/data)*

Nedostatečné pokrytí neformální péče v odlehlých obcích

V menších a izolovaných lokalitách často chybí podpora osobám, které pečují o své blízké bez nároku na příspěvek na péči nebo jinou formální pomoc. Pečující osoby zde mnohdy zůstávají bez jakékoli externí podpory, ačkoli jim péče zasahuje do zaměstnání, zdraví i osobního života. Navazující projekt by měl rozšířit dostupnost neformální péče i do těchto území a zlepšit mobilitu pracovníků, aby se podpora dostala i k dosud opomíjeným pečujícím.

Posílení kapacit pro krizovou intervenci

Pečující osoby se opakovaně potýkají s akutními situacemi – například náhlým zhoršením stavu osoby, o kterou pečují, či vlastním vyčerpáním. V takových případech chybí dostupné nástroje pro rychlou pomoc. Navazující projekt by měl vytvořit mechanismy krizové podpory (např. terénní výjezdy, krizová linka, síť dobrovolníků), které umožní včasné zvládnutí zátěžových situací.

Digitální a informační bariéry

Mnoho pečujících osob, především ve středním a vyšším věku, naráží na potíže s orientací v online systémech – ať už jde o vyplňování žádostí, elektronickou komunikaci s úřady, zdravotními službami či bankami. Projekt by měl nadále podporovat cílenou digitální asistenci, poradenství a vzdělávací aktivity, které těmto osobám umožní samostatnější a jistější pohyb v digitálním prostoru.

Psychická nepohoda a prevence osamělosti

Pečující osoby jsou často dlouhodobě izolované, bez času na sebe, bez přístupu k psychohygieně a sociální podpoře. To vede ke zvýšené míře stresu, úzkostí i depresivních stavů. Osvědčeným nástrojem je pravidelný kontakt pracovníka, zapojení do sousedských sítí, skupinová podpora a možnost sdílení zkušeností s ostatními pečujícími – tyto formy podpory je třeba rozvíjet i nadále.

Materiální a praktická pomoc

Pečující osoby, které kvůli péči musely omezit či zcela ukončit pracovní činnost, se často dostávají do finančně náročné situace. Projekt jim poskytoval cílenou pomoc v podobě potravinových a hygienických balíčků, zajištění zdravotních pomůcek a poradenství v oblasti dostupné finanční pomoci. Tyto aktivity přispěly k zachování jejich důstojnosti a minimalizaci dopadů finančního přetížení.

Nevyužitý potenciál peer pečovatelů

Projekt identifikoval značný, dosud nevyužitý potenciál tzv. peer pečovatelů – tedy osob, které samy mají zkušenost s domácí péčí o blízké a jsou ochotny své dovednosti a znalosti sdílet s ostatními. Peer pečovatelé mohou sehrát klíčovou roli v podpoře začínajících nebo přetížených pečujících osob, a to formou praktického poradenství, emocionální podpory i sdílení osvědčených řešení z každodenní praxe.

Navzdory tomu, že někteří pečující vyjádřili ochotu se aktivně zapojit do pomoci ostatním (např. v rámci komunitních aktivit či sousedské výpomoci), chyběl systém, který by jejich zapojení koordinoval, metodicky vedl a dlouhodobě podporoval. Absence této struktury vede k tomu, že jejich zkušenost zůstává nevyužita – ačkoliv by mohla výrazně zvýšit efektivitu podpory v komunitách, přispět k prevenci vyhoření ostatních pečujících i posílit občanskou angažovanost.

Zlepšení dopravní obslužnosti – Pro pečující osoby, které potřebují doprovázet své blízké nebo samy řešit úřední a zdravotní záležitosti, je často zásadní dostupná a cenově přijatelná doprava. V některých oblastech tato možnost chybí. Projekt by měl usilovat o rozvoj místních přepravních služeb, podporu komunitní dopravy nebo dobrovolnické výpomoci.

Prohloubení terénních služeb a depistáže – Pečující osoby často nezvládají samy vyhledat pomoc nebo nevědí, na koho se obrátit. Terénní pracovníci by proto měli nadále cíleně vyhledávat ohrožené pečující v domácnostech a komunitách, nabízet jim praktickou i psychickou podporu a poskytovat informace o dostupných službách a nárocích.

Koordinace a spolupráce služeb – zlepšit propojení mezi sociálními odbory, neziskovými organizacemi a dalšími institucemi pro efektivnější pomoc klientům.

Prevence sociální izolace, domácího násilí a péče o duševní zdraví– Vlivem přetížení a izolace může u pečujících docházet k vyčerpání nebo napjatým vztahům v domácnosti. Je nutné posilovat programy zaměřené na prevenci domácího násilí, vzdělávání v oblasti duševní hygieny a podporu zdravých vztahů v rodinách, kde péče probíhá.

Informování veřejnosti o dostupné podpoře – zavést další mechanismy, které budou průběžně informovat obyvatele o dostupných službách, formách pomoci a právech na menších obcích. Mnoho pečujících se o možnostech podpory nedozví včas. Projekt by měl zavést efektivní mechanismy informování – prostřednictvím obecních úřadů, komunitních center, letáků, webových stránek a osobního kontaktu, aby se pomoc dostala ke každému, kdo ji potřebuje.

Co se naučili členové realizačního týmu? *(Jaké vzdělávací kurzy, stáže, supervize apod. absolvovali? Docházelo během projektu k výměně zkušeností či užší spolupráci s jinými MAS.)*

Členové realizačního týmu absolvovali během realizace projektu řadu vzdělávacích aktivit, které rozvíjely jejich odborné kompetence v oblasti sociální práce. Účastnili se následujících seminářů a workshopů **viz popis u CS Seniorů.**

Podklady pro doložení přínosů dosud realizovaných opatření (aktivit) na cílovou skupinu:

Popište, jak vyhodnocení proběhlo - zda se sešel realizační tým, zda probíhali skupinové/individuální rozhovory, z jakých podkladů jste vycházeli apod.

Vyhodnocení aktivit zaměřených na podporu pečujících osob proběhlo formou koordinovaného setkání realizačního týmu s evaluátorem projektu. Ten se zaměřil na zhodnocení naplňování cílů v oblasti komunitní sociální práce, neformální sociální péče a doprovodných komunitních aktivit, s důrazem na specifické potřeby pečujících osob.

Součástí evaluace byly:

Skupinové rozhovory s komunitními pracovníky a pracovníky poskytujícími neformální péči, kteří pravidelně přicházeli do kontaktu s pečujícími osobami v domácnostech.

Individuální rozhovory s členy týmu působícími v různých částech území MAS, aby bylo možné postihnout různorodost podmínek a potřeb pečujících osob v jednotlivých lokalitách.

Proběhlo 5 setkání. Tři setkání s komunitními pracovníky a dvě setkání s pečujícími.

Zdroje a metody vyhodnocení:

Zpětná vazba od pečujících osob, které využívaly podporu v rámci komunitní sociální práce a neformální péče, byla získávána jak formálně (např. v evaluačních rozhovorech), tak neformálně při pravidelných osobních kontaktech. Zaznívaly témata jako fyzické a psychické vyčerpání, nejistota ohledně financí, omezený přístup ke službám a nedostatek prostoru pro vlastní potřeby.
Zpětná vazba od starostů obcí a obecních koordinátorů, která odrážela přínos aktivit pro pečující osoby na úrovni komunit – zejména v oblasti dostupnosti služeb, krizové podpory a odlehčení dlouhodobé zátěže rodin.
Záznamy v interním systému MAS dokumentovaly individuální příběhy zapojených pečujících osob – včetně typů poskytované podpory, napojení na služby a vývoje situace v čase (např. lepší zvládání péče, využívání dostupných dávek, obnovení sociálních kontaktů).
Zápisy z týmových porad a monitorovacích setkání obsahovaly konkrétní příklady dobré praxe práce s pečujícími, výzvy související s jejich přetížením, rizikem vyhoření a návrhy na zacílení dalších intervencí.

Zjištění a dopady evaluace:
Evaluace ukázala, že projekt přinesl pečujícím osobám výraznou úlevu a posílení kompetencí v několika oblastech:
- Zvýšení informovanosti o nároku na podporu, dostupných dávkách a možnostech odlehčovacích služeb.
- Zlepšení schopnosti komunikovat s institucemi, lépe zvládat administrativní nároky a plánovat péči.
- Snížení stresu a psychické zátěže díky individuální podpoře a emočnímu doprovodu.
- Obnovení mezilidských vztahů a prevence izolace, např. prostřednictvím komunitních setkávání nebo peer podpory.
- Zvýšená motivace pečujících hledat pomoc, delegovat část péče a věnovat se také vlastnímu zdraví a duševní pohodě.

Evaluace rovněž identifikovala potřebu systematizovat podporu pečujících osob v dalším období – zejména rozšíření krizové intervence, podpory digitální orientace (např. při online komunikaci s úřady nebo zdravotníky), posílení komunitní prevence syndromu vyhoření a zavedení strukturované peer podpory mezi pečujícími.

Dokumentace a zápisy jsou uloženy na https://www.lipaprovenkov.cz/cinnost-mas/opz/ .

Číslo a název opatření (dle Akčního plánu)

1.3.1 Realizace komunitní sociální práce a aktivit pro rodiny a jejich děti

Název cílové skupiny (dle Akčního plánu/1. projektu MAS):

Rodiny s dětmi

Komentář k dosažené změně, která byla u CS nastartována, či které bylo u CS dosaženo:

Uveďte, u kolika osob z celkového počtu podpořených osob došlo k pozitivní změněně v životní situaci (viz monitoring) a jak jste tyto informace zjišťovali, stručný popis nejčastěji řešených témat/problémů, vyhodnocení úspěšnosti jejich řešení (vyhodnocení individuálních plánů, rozhovorů s CS a členy RT, fokusních skupin, apod.) a dále shrnutí konkrétních změn v situacích cílových skupin.

U 80 osob došlo k pozitivní změněně v životní situaci.

Počet evidovaných osob nebyl v projektu detailněji členěn podle jednotlivých cílových skupin, ale pouze dle aktivit Průběžného monitoringu projektů CLLD – konkrétně Aktivity 1.1 Podpora komunitní práce. Od 4. monitorovací zprávy byla navíc neformální sociální péče vyčleněna pod Aktivitu 1.2 Podpora sociální práce.
Z tohoto důvodu může působit vyhodnocení poněkud nesourodě, neboť se v něm prolínají výsledky obou aktivit (1.1 a 1.2).

Jaké problémy (témata) CS byly řešeny a s jakým úspěchem?
Projekt se zaměřil na komplexní podporu rodin s dětmi žijících v menších nebo odlehlých obcích, kde je často omezený přístup ke službám, vzdělávání, zdravotní péči i pracovnímu uplatnění. Tyto rodiny čelí kombinaci sociálních, finančních a organizačních problémů, které negativně ovlivňují kvalitu života dětí i stabilitu rodinného zázemí. Hlavní řešená témata zahrnovala:

Podpora soběstačnosti: Mnoho rodičů žijících mimo města mělo obtíže s orientací v systému dávek, hledáním zaměstnání nebo slaďováním práce a péče. Pracovníci jim pomáhali s plánováním rozpočtu, hledáním podpory a stabilizací domácího provozu.

Prevence sociálního vyloučení dětí: Děti v těchto lokalitách bývají vystaveny izolaci, chudobě nebo znevýhodnění ve vzdělávání. Komunitní aktivity, doučování a tematické akce vedly ke zvýšení jejich sebevědomí, školní úspěšnosti a začlenění do vrstevnických kolektivů.

Řešení krizových situací: Projekt reagoval na případy náhlého zhoršení finanční či rodinné situace (např. ztráta příjmu, zdravotní komplikace, domácí násilí) okamžitou pomocí, materiálním zajištěním a propojením na odborné služby. Sociální izolace a nízká informovanost –

Dosažené výsledky:
Projekt vedl ke zvýšení stability rodin a jejich aktivnějšímu přístupu k řešení problémů. Rodiče si osvojili základní dovednosti pro vyřizování dávek, zlepšili komunikaci s institucemi a získali přehled o možnostech podpory. Děti se začaly více zapojovat do komunitních aktivit, snížil se jejich pocit izolace a zlepšila se jejich školní docházka i výsledky.

Příklady úspěšných intervencí:
- Pomoc s vybavením dítěte do školy (aktovky, oblečení, učební pomůcky) skrze výměnné swapy nebo bazárky.
- Podpora při zajištění stravování pro děti v MŠ/ZŠ.
- Společné komunitní akce, které posílily vztahy mezi rodinami v obcích a školských institucí.
- Zlepšení školních výsledků dětí skrze vrstevnické skupiny a vzájemné doučování.
- Poskytování krizového poradenství a navazující podpory v akutní fázi.

Shrňte, k jakému konkrétnímu zlepšení situací osob z CS došlo, resp. v čem si osvojily své kompetence.
Projekt vedl k významnému posílení soběstačnosti, informovanosti a kompetencí rodin s dětmi v několika klíčových oblastech:

Zajištění školní docházky prostřednictvím komunitních výměnných aktivit:
Mnohé rodiny čelily opakovaným obtížím při zajištění školních potřeb pro své děti – např. batohů, oblečení na tělocvik, pomůcek na výtvarnou výchovu či učebnic. Díky projektu byly zavedeny komunitní swapy a bazárky, které rodinám umožnily důstojně a anonymně získat potřebné vybavení. Tyto aktivity zároveň podporovaly princip solidarity, sdílení a aktivního zapojení rodičů do komunitního života.

Zajištění přístupu ke školnímu stravování v MŠ a ZŠ:

U části dětí byla ohrožena pravidelná docházka do školky nebo školy kvůli nemožnosti uhradit stravné. Projekt pomáhal rodičům s orientací v možnostech příspěvků na školní stravování, asistoval při komunikaci se školami a v některých případech pomohl krizově překlenout období, kdy rodina neměla prostředky na obědy pro děti.

Komunitní akce pro rodiny a posilování vazeb mezi školou, obcí a školskými institucemi:

Prostřednictvím komunitních akcí – jako byly sousedské slavnosti, vzdělávací workshopy či tematické dny – se posílila komunikace a důvěra mezi rodiči, školami a dalšími institucemi. Rodiče si osvojili dovednosti v oblasti spolupráce, vyjednávání a aktivního občanského zapojení. Aktivity přispěly k vytváření rodičovských komunit napojených na školu a pomáhaly odbourávat předsudky a bariéry ve vztazích. Na tuto spolupráci navázaly malé komunitní projekty zaměřené na zlepšení prostředí v okolí škol a podporu sousedských vztahů.

Zlepšení školních výsledků dětí prostřednictvím vrstevnických skupin a vzájemného doučování:

U dětí z méně podnětného prostředí se jako efektivní forma podpory osvědčilo neformální doučování, probíhající ve skupinách vedených staršími spolužáky (peer-to-peer) nebo aktivně zapojenými rodiči. Tyto aktivity probíhaly v komunitních centrech a přispěly nejen ke zlepšení školních výsledků, ale také k posílení motivace ke vzdělávání, sebevědomí dětí a navazování nových sociálních vazeb.

Jaké konkrétní potřeby CS byly doposud naplněny?

Individuální podpora a poradenství v rámci neformální sociální pomoci

Pracovníci poskytovali rodinám s dětmi osobní podporu v komunitních centrech anebo přímo v jejich domácím prostředí. Pomáhali s vyřizováním každodenních záležitostí, doprovodem na úřady, do škol nebo k lékaři. Tím přispívali k odbourávání bariér spojených s nedůvěrou vůči institucím, informační negramotností či složitou životní situací.

Zprostředkování materiální pomoci

Rodiny v tíživé finanční situaci obdržely podporu při zajištění základních potřeb – potravin, oblečení pro děti, školních pomůcek či hygienických prostředků. Pomoc byla poskytována diskrétně a citlivě, s důrazem na zachování důstojnosti a motivaci ke spolupráci.

Podpora při vyřizování sociálních dávek a školních nákladů

Mnozí rodiče neměli dostatek informací o možnostech finanční podpory – např. na školní stravování, učebnice, příspěvky na bydlení nebo dávky v hmotné nouzi. Pracovníci jim pomáhali s orientací v systému, s vyplněním žádostí a s komunikací s úřady a školskými zařízeními.

Krizová pomoc v akutních situacích

V případech náhlého zhoršení rodinné situace – např. ztráta zaměstnání, vystěhování, nemoc dítěte nebo domácí násilí – byla rodinám poskytnuta okamžitá podpora. Ta zahrnovala praktickou pomoc i propojení na odborné služby, např. OSPOD, azylové domy, krizová centra či potravinovou pomoc.

Propojení na dostupné sociální a podpůrné služby v regionu

Rodiny byly aktivně propojovány s dostupnými službami – např. pedagogicko-psychologickými poradnami, terénními sociálními pracovníky, školními psychology nebo neziskovými organizacemi. Díky tomu získaly komplexní a dlouhodobou podporu odpovídající jejich individuálním potřebám.

Zvýšení informovanosti obcí a škol o potřebách rodin

Díky spolupráci s projektem získaly školy, obce a další lokální aktéři lepší přehled o situaci ohrožených rodin. To vedlo k efektivnějšímu nastavení podpory, rychlejší reakci na problémy a posílení spolupráce mezi školami, obcemi a sociálními službami.

Jaké potřeby je nutné nadále řešit v rámci navazující podpory? *(Zdůvodnění podpory CS v navazujícím projektu + shrnutí opřené o výstupy/depistáže/data)*

Nedostatečné pokrytí podpory v menších a odlehlých obcích

V některých lokalitách, zejména v menších nebo izolovaných obcích, stále chybí pravidelná podpora pro ohrožené rodiny s dětmi. Rodiny s omezenou mobilitou, bez dopravního spojení či důvěry k institucím mají omezený přístup ke službám. Navazující projekt by měl posílit mobilitu terénních pracovníků a rozšířit jejich působnost do dosud nepokrytých oblastí.

Posílení kapacit pro krizovou intervenci v rodinách

Z výstupů projektu vyplývá nárůst akutních situací v rodinách – např. náhlé ztráty příjmu, rozpad vztahů, zhoršení duševního zdraví nebo domácí násilí. V takových případech chybí okamžitá a koordinovaná reakce. Navazující projekt by měl integrovat možnost rychlé krizové pomoci, včetně terénních výjezdů, krizové linky nebo zapojení vyškolených dobrovolníků.

Digitální a informační bariéry u rodičů

Mnozí rodiče, zejména z vyloučených lokalit, se obtížně orientují v online prostředí – např. při komunikaci se školou, podávání žádostí, využívání e-portálů nebo objednávání dětí k lékaři. Ukázala se potřeba pokračovat v poskytování digitální asistence, cíleného poradenství a edukačních aktivit zaměřených na posílení informační gramotnosti.

Psychická nepohoda, vyčerpání a izolace rodičů

U části rodičů přetrvává dlouhodobý stres, vyčerpání z péče, pocit selhání nebo izolace, často bez dostupné přirozené opory. Osamělé matky či rodiny pečující o děti se specifickými potřebami potřebují pravidelný kontakt, psychosociální podporu a možnost sdílení s ostatními v podobné situaci. Navazující projekt by měl rozvíjet peer podporu, svépomocné skupiny a sousedské iniciativy.

Zapojení aktivních rodičů do komunitního života

Projekt ukázal, že část rodičů má zájem aktivně se zapojit – pomáhat ostatním, sdílet své zkušenosti nebo spoluvytvářet komunitní akce. V dalším projektu by bylo vhodné rozvíjet jejich roli jako dobrovolných mentorů, "rodičovských průvodců" nebo facilitátorů komunitních aktivit, což posílí vzájemnou solidaritu a důvěru.

Zajištění dostupné a cenově přijatelné dopravy

Některé rodiny nemají přístup k dopravě potřebné k návštěvě lékaře, úřadu, školních zařízení či podpůrných služeb. V navazujícím projektu je nutné hledat řešení, která zvýší dopravní dostupnost – např. formou komunitního svozu, spolupráce s obcí nebo sousedské výpomoci.

Prohloubení terénní práce a cílené depistáže

Pokračování neformální sociální práce v terénu je klíčové pro včasné zachycení krizových situací v rodinách, které by jinak zůstaly mimo zorné pole institucí. Depistáž pomáhá vyhledat rodiny v tiché krizi, které o pomoc samy nežádají.

Zlepšení koordinace služeb a mezioborové spolupráce

Pro efektivní podporu ohrožených rodin je nutné dále rozvíjet spolupráci mezi školami, OSPOD, neziskovými organizacemi a zdravotníky. Navazující projekt by měl podpořit koordinaci a výměnu informací mezi aktéry na lokální úrovni.

Prevence sociální izolace a domácího násilí, posílení rodičovské psychohygieny

Rodiče často nemají bezpečný prostor pro sdílení zátěžových témat, prevenci vyhoření či práci s emocemi. Navazující projekt by měl nabídnout aktivity zaměřené na psychohygienu, bezpečné vztahy, prevenci násilí a posilování rodičovských kompetencí.

Informování veřejnosti a dostupnost informací

Rodiny často nevědí, na jakou pomoc mají nárok, kde ji hledat nebo jak o ni požádat. Je potřeba zavést funkční a pravidelné informační kanály – letáky, web, osobní setkání, spolupráci s obcemi či školami – aby se informace dostaly k cílové skupině srozumitelnou formou.

Co se naučili členové realizačního týmu? *(Jaké vzdělávací kurzy, stáže, supervize apod. absolvovali? Docházelo během projektu k výměně zkušeností či užší spolupráci s jinými MAS.)*

Členové realizačního týmu absolvovali během realizace projektu řadu vzdělávacích aktivit, které rozvíjely jejich odborné kompetence v oblasti sociální práce. Účastnili se následujících seminářů a workshopů **viz popis u CS Seniorů.**

Podklady pro doložení přínosů dosud realizovaných opatření (aktivit) na cílovou skupinu:

Popište, jak vyhodnocení proběhlo - zda se sešel realizační tým, zda probíhali skupinové/individuální rozhovory, z jakých podkladů jste vycházeli apod.

Vyhodnocení aktivit zaměřených na podporu cílových skupin proběhlo formou koordinovaného setkání realizačního týmu s evaluátorem projektu. Ten se zaměřil na zhodnocení naplňování cílů v oblasti komunitní práce, neformální sociální péče a doprovodných komunitních aktivit.

Součástí evaluace byly:
Skupinové rozhovory s komunitními pracovníky a pracovníky poskytujícími neformální péči,
Individuální rozhovory s členy týmu působícími v různých částech území MAS, aby bylo možné postihnout specifika jednotlivých lokalit a odlišné potřeby cílových skupin.
Proběhlo 5 setkání. Tři setkání s komunitními pracovníky a dvě setkání s CS.

Zdroje a metody vyhodnocení:
Zpětná vazba od rodin s dětmi, které využívaly podporu v rámci komunitní sociální práce a neformální pomoci, byla zaznamenávána jak formálně (např. v evaluačních rozhovorech), tak neformálně během pravidelného osobního kontaktu s pracovníky. Tato zpětná vazba odrážela aktuální potřeby rodin, jejich zkušenosti a hodnocení přínosu poskytované podpory pro každodenní fungování, vzdělávání dětí i zvládání krizových situací.
Zpětná vazba od starostů obcí a obecních koordinátorů reflektovala dopad aktivit zaměřených na rodiny s dětmi – zejména v oblasti dostupnosti služeb, zlepšení komunikace mezi rodiči a institucemi a prevence sociálního vyloučení ohrožených domácností.
Záznamy v interním systému MAS dokumentovaly individuální případy zapojených rodin – včetně identifikovaných potřeb, poskytnuté podpory a vývoje v čase (např. zajištění školních pomůcek, zlepšení docházky dětí, stabilizace rodinné situace, posílení kompetencí rodičů).

Zápisy z týmových porad a monitorovacích setkání obsahovaly sdílení konkrétních příkladů dobré praxe v práci s rodinami, identifikované překážky při realizaci podpory a návrhy na další směřování aktivit v návaznosti na měnící se potřeby této cílové skupiny.

Zjištění a dopady evaluace:
Na základě kombinace výše uvedených zdrojů vznikl ucelený pohled na účinnost realizovaných aktivit a jejich přímý dopad na životní situaci zapojených rodin s dětmi. Evaluace potvrdila pozitivní změny v následujících oblastech:
- Zvýšení informovanosti rodičů a lepší orientace v systému pomoci napříč institucemi (sociální dávky, školství, zdravotnictví),
- Posílení soběstačnosti rodin a motivace aktivně řešit svou životní situaci,
- Zlepšení komunikace s úřady, školami a dalšími službami,
- Obnovení a posílení sociálních vazeb, zapojení do komunitních aktivit a začlenění do místního života.

Rodiny s dětmi ocenily dostupnou praktickou i psychosociální podporu. Děti a mladí lidé uváděli, že se díky aktivitám cítí více vtaženi do dění v místě, rozšířili okruh kontaktů a mají větší důvěru v dostupné pomocné sítě.
Evaluace současně identifikovala oblasti pro další rozvoj v navazujícím období – zejména podpora digitalizace a orientace v online prostoru, rozšíření krizové intervence, systematizace podpory pro pečující osoby a posílení komunitní prevence u mládeže.

Dokumentace a zápisy jsou uloženy na https://www.lipaprovenkov.cz/cinnost-mas/opz/ .

Číslo a název opatření (dle Akčního plánu)

1.4.1 Realizace komunitní sociální práce, neformální sociální péče a aktivity pro seniory

Název cílové skupiny (dle Akčního plánu/1. projektu MAS):

Děti a mládež

Komentář k dosažené změně, která byla u CS nastartována, či které bylo u CS dosaženo:

Uveďte, u kolika osob z celkového počtu podpořených osob došlo k pozitivní změněně v životní situaci (viz monitoring) a jak jste tyto informace zjišťovali, stručný popis nejčastěji řešených témat/problémů, vyhodnocení úspěšnosti jejich řešení (vyhodnocení individuálních plánů, rozhovorů s CS a členy RT, fokusních skupin, apod.) a dále shrnutí konkrétních změn v situacích cílových skupin

Jaké problémy (témata) CS byly řešeny a s jakým úspěchem?
Projekt se zaměřil na podporu dětí a mládeže s výchovnými problémy, žijících v menších nebo odlehlých obcích, kde je omezený přístup ke vzdělávacím, sociálním i volnočasovým službám. Tito mladí lidé často vyrůstají v prostředí zatíženém chudobou, rodinnou nestabilitou nebo nízkou mírou rodičovských kompetencí, což zvyšuje riziko sociálního vyloučení, školního selhávání a problémového chování. Projekt řešil klíčová témata:
Dostupnost základních služeb:

Děti a mladiství z vyloučených lokalit často čelí překážkám v docházce do školy, účasti na volnočasových aktivitách nebo v přístupu k lékařské péči kvůli nedostupné dopravě. Projekt podporoval komunitní výpomoc, zajišťoval doprovod dětí a mladých lidí ke službám a posiloval propojení s okolním světem prostřednictvím komunitních pracovníků a sousedské spolupráce.

Podpora stability a soběstačnosti rodinného zázemí:

Děti s výchovnými problémy často pocházejí z nestabilního rodinného prostředí, kde rodiče mají obtíže s orientací v systému, zajištěním příjmů či sladěním péče a práce. Komunitní pracovníci proto pracovali s celou rodinou – pomáhali rodičům s organizací domácnosti, plánováním rozpočtu i vyhledáváním adekvátní podpory, což pozitivně ovlivňovalo i chování a výkon dětí.

Prevence sociálního vyloučení a rizikového chování:

Projekt poskytoval ohroženým dětem a mladistvým prostor pro smysluplné trávení volného času, doučování, rozvoj sociálních dovedností i posílení sebedůvěry. Pravidelné aktivity, vedené často neformální formou, pomáhaly mladým lidem navazovat pozitivní vztahy s vrstevníky i dospělými a snižovaly riziko rizikového chování či předčasného odchodu ze vzdělávání.

Řešení krizových situací:

V případech náhlého zhoršení situace v rodině – např. ztráta bydlení, násilí, zanedbávání nebo zdravotní komplikace – projekt zajišťoval krizovou podporu. Dětem byla poskytována materiální pomoc (swapy a bazárky – školní věci, oblečení, hry), zprostředkování kontaktu na odborníky (např. OSPOD, školní psychology, krizová centra) a bezpečné prostředí, kde mohly sdílet své potíže.

Dosažené výsledky:

Projekt vedl ke zvýšení stability rodin a jejich aktivnějšímu přístupu k řešení problémů. Rodiče si osvojili základní dovednosti pro vyřizování dávek, zlepšili komunikaci s institucemi a získali přehled o možnostech podpory. Děti se začaly více zapojovat do komunitních aktivit, snížil se jejich pocit izolace a zlepšila se jejich školní docházka i výsledky.

Příklady úspěšných intervencí:

Projekt přispěl ke zvýšení stability v rodinách mladých lidí s výchovnými problémy a podpořil aktivnější přístup rodičů i samotné mládeže k řešení každodenních obtíží. Rodiče si osvojili základní kompetence při vyřizování sociálních dávek, zlepšili komunikaci s institucemi (škola, OSPOD, úřady) a získali lepší přehled o dostupné podpoře. Mladí lidé, kteří se dříve vyhýbali kolektivům nebo vykazovali známky rizikového chování, se začali více zapojovat do komunitního dění. U řady z nich došlo ke zlepšení školní docházky, snížení výskytu kázeňských problémů a posílení pozitivních sociálních vazeb.

Příklady úspěšných intervencí:

- Pomoc se zajištěním školních potřeb (např. batohy, pomůcky, sportovní výbava), která odstranila jednu z překážek pravidelné školní docházky,
- Zprostředkování školního stravování pro žáky základních a středních škol, zejména u mladistvých z rodin s nízkými příjmy,
- Zajištění krizové pomoci při akutních problémech.
- Realizace komunitních akcí zaměřených na zapojení mládeže do společných aktivit, které pomáhaly budovat vztahy, snižovat napětí a zvyšovat pocit sounáležitosti s místní komunitou.

Shrňte, k jakému konkrétnímu zlepšení situací osob z CS došlo, resp. v čem si osvojily své kompetence.

Zvýšení informovanosti a orientace v systému podpory

Mladí lidé získali lepší přehled o možnostech, jak řešit své potíže – ať už v oblasti vzdělávání, vztahů v rodině, zaměstnávání nebo volného času. Naučili se, na koho se mohou obracet, kam zajít pro pomoc a jaká podpora je v jejich okolí dostupná. To vedlo k větší samostatnosti a snížení závislosti na dospělých (v méně funkčních rodinách) nebo vrstevnících s negativním vlivem.

Zlepšení schopnosti komunikace s institucemi a autoritami

Díky podpoře pracovníků komunitních center a terénních programů se mladí lidé naučili lépe jednat s autoritami – např. s učiteli, úředníky, kurátory nebo zástupci škol. Osobní doprovod a nácvik komunikačních dovedností zvýšily jejich jistotu v jednání a pomohly odbourat obavy z kontaktu s institucemi.

Posílení finanční odpovědnosti a stabilizace životních podmínek

Mládež byla vedena k lepšímu pochopení hodnoty peněz, hospodaření s kapesným nebo výdaji spojenými s bydlením a školními potřebami. U některých se dařilo budovat odpovědnější vztah k závazkům (např. dluhy, splátky), často ve spolupráci s rodinou nebo podporovaným samostatným bydlením.

Zvládání krizových a zátěžových situací

Projekt pomohl mladým lidem lépe zvládat situace spojené s konflikty doma, poruchami chování, školním neúspěchem či psychickým napětím. Díky dostupné podpoře v terénu nebo v komunitních centrech se mohli bezpečně svěřit, hledat řešení a předcházet eskalaci problémů.

Obnovení sociálních vazeb a prevence izolace

Zapojením do volnočasových a komunitních aktivit se mládeži podařilo navázat nové vztahy s vrstevníky i dospělými. Tyto pozitivní sociální kontakty zvyšovaly jejich pocit přijetí, podporovaly zdravé sebevědomí a snižovaly riziko uzavírání se do izolace nebo nežádoucích skupin.

Zajištění praktické a každodenní pomoci

Podpora zahrnovala i praktickou pomoc v každodenním životě – např. intervence v rámci zhoršené docházky do školy, krizové intervence při zhoršeném psychickém stavu, zajištění vybavení do školy. Tyto drobné, ale pravidelné intervence výrazně přispěly ke stabilizaci mladých lidí a jejich udržení ve vzdělávacím procesu.

Jaké konkrétní potřeby CS byly doposud naplněny?

Individuální podpora a poradenství v rámci neformální sociální práce

Pracovníci poskytli mladým lidem podporu přizpůsobenou jejich osobním potřebám – ať už přímo v domácím prostředí, na ulici, ve škole nebo v komunitním centru. Pomáhali jim orientovat se v náročných životních situacích, řešit školní problémy, konflikty v rodině či s vrstevníky. Tato práce probíhala v atmosféře důvěry a respektu, která umožňovala otevřenou komunikaci a postupné budování vztahu.

Zprostředkování materiální pomoci

Mnozí mladiství pocházejí z rodin v hmotné nouzi, kde chybí prostředky na základní výbavu do školy, oblečení nebo hygienické potřeby. Projekt zajistil diskrétní a cílenou pomoc – např. školní pomůcky, sportovní výbavu, stravování nebo oblečení – čímž odstranil některé překážky pravidelné školní docházky a posílil důstojnost i motivaci zapojit se do kolektivu. Je však důležité zdůraznit, že výchovné problémy se netýkají pouze mladých lidí z chudých či sociálně vyloučených rodin. Někteří mladiství pocházejí ze zdánlivě zajištěného prostředí, kde však selhává rodičovská péče – chybí jim pozornost, emoční opora, důvěra a stabilní vztah s dospělými. I v těchto případech sehrál projekt klíčovou roli, neboť mladým lidem poskytl bezpečný prostor, kde mohli mluvit o svých problémech, najít oporu a rozvíjet zdravé vztahy s důvěryhodnými dospělými. Podpora se zaměřovala na posílení jejich psychické odolnosti, sociálních dovedností a schopnosti zvládat zátěžové situace bez rizikového chování.

Podpora při získávání dávek a řešení administrativních záležitostí rodin

Často se ukázalo, že rodiče mladistvých s výchovnými obtížemi nejsou schopni efektivně využívat dostupné formy podpory. Pracovníci jim pomáhali zorientovat se v systému sociálních dávek, připravovali je na jednání s úřady (OSPOD, ÚP), asistovali při vyplňování žádostí a přispěli k lepší finanční stabilitě domácnosti, což se pozitivně promítlo do situace samotných dětí.

Krizová intervence v akutních případech

V případech náhlého ohrožení – např. útěk z domova, konflikt s rodiči, násilí, pokus o sebepoškození či ztráta bydlení – byla mládeži poskytnuta okamžitá pomoc. Ta zahrnovala doprovod do krizového zařízení, pomoc s ubytováním, propojení na odborné služby (OSPOD, kurátor pro mládež, krizové centrum), ale i následnou stabilizační podporu.

Propojení na odborné a podpůrné služby v regionu

Projekt pomáhal mladým lidem a jejich rodinám navazovat kontakt se školními psychology, sociálně aktivizačními službami, psychoterapeuty nebo pracovníky specializovaných zařízení. Díky tomu došlo ke zlepšení dostupnosti komplexní podpory, která reagovala na složité a kombinované potřeby dospívajících.

Zvýšení informovanosti škol, obcí a dalších aktérů o potřebách mládeže

Prostřednictvím spolupráce s projektovým týmem získaly školy, obecní úřady a další instituce lepší porozumění tomu, s čím se mládež v riziku potýká. To vedlo ke zlepšení spolupráce v péči o ohrožené mladistvé, rychlejší identifikaci krizových situací a vytvoření podpůrného zázemí v komunitě.

Jaké potřeby je nutné nadále řešit v rámci navazující podpory? *(Zdůvodnění podpory CS v navazujícím projektu + shrnutí opřené o výstupy/depistáže/data)*

Nedostatečné pokrytí neformální podpory v menších a odlehlých obcích

V izolovaných lokalitách nadále chybí pravidelná přítomnost podpůrných pracovníků, kteří by se mohli systematicky věnovat mladistvým s výchovnými problémy. Tito mladí lidé často vyrůstají v rodinách, kde chybí stabilní zázemí, přístup ke službám i bezpečný prostor pro trávení volného času. Navazující projekt by měl posílit terénní práci a umožnit, aby se podpora dostala i do doposud nepokrytých obcí.

Posílení kapacit pro krizovou intervenci u mládeže

Byl zaznamenán nárůst akutních situací mezi mladými lidmi – např. útěky z domova, konflikty v rodině, náznaky sebepoškozování či kontakt s návykovými látkami. Často chybí dostupná a rychlá krizová reakce. Navazující projekt by měl zavést systém okamžité podpory – krizové linky, nebo dostupné kontakty na vyškolené pracovníky v regionu.

Digitální a informační bariéry

Někteří mladiství mají omezený přístup k technologiím nebo postrádají základní dovednosti pro fungování ve světě online služeb – např. při hledání práce nebo komunikaci s úřady. Navazující projekt by měl zahrnout cílenou digitální asistenci a workshopy zaměřené na zvyšování digitální gramotnosti mladých lidí.

Psychická nepohoda, osamělost a absence důvěryhodných dospělých

Část mladých lidí trpí pocitem osamění, nízkým sebevědomím nebo nedostatkem důvěry v dospělé. Ukázalo se, že důležitým faktorem změny je pravidelný osobní kontakt s podpůrným pracovníkem, skupinová práce, peer podpora a bezpečný prostor pro sdílení. Tyto formy podpory je třeba dále rozvíjet a strukturovat.

Nevyužitý potenciál aktivních mladých lidí

Projekt ukázal, že i mezi mladistvými s výchovnými problémy existují ti, kteří chtějí pomáhat druhým, organizovat aktivity nebo sdílet svou vlastní zkušenost. V navazujícím projektu je vhodné vytvořit prostor pro zapojení těchto mladých lidí jako peer mentorů, asistentů nebo lídrů vrstevnických skupin.

Zajištění dopravní dostupnosti ke službám a vzdělávání

V některých regionech mladí lidé nemají možnost dopravit se na odbornou pomoc, do školy nebo do komunitního centra. Zlepšení dopravní dostupnosti – např. formou příspěvků, spolupráce s obcemi nebo komunitní dopravy – je klíčové pro rovný přístup ke službám.

Prohloubení terénní práce a cílené depistáže

Mnozí mladí lidé zůstávají „neviditelní“, jejich problémy nejsou řešeny včas, protože se vyhýbají institucím nebo žijí v dysfunkčním prostředí. Navazující projekt by měl pokračovat v aktivním vyhledávání ohrožené mládeže a budování důvěry skrze dlouhodobý kontakt v terénu.

Koordinace mezi službami

Efektivní podpora mladistvých vyžaduje lepší spolupráci mezi školami, OSPOD, neziskovými organizacemi, zdravotníky a dalšími partnery. Navazující projekt by měl posílit mezioborovou komunikaci a sdílení informací, včetně pravidelných případových setkání.

Prevence domácího násilí, rizikového chování a posilování psychohygieny

Dospívající často čelí konfliktním vztahům v rodině, tlakům vrstevníků či vnitřní nejistotě. Je potřeba rozšiřovat podpůrné programy zaměřené na zvládání emocí, bezpečné chování, prevenci násilí a rozvoj zdravých vztahů.

Zvyšování informovanosti a srozumitelnost pomoci

Mladí lidé často nevědí, kam se obrátit, jaké mají možnosti nebo si pomoc spojují s nedůvěrou vůči institucím. Je třeba vytvářet přístupné, věku blízké formy informování – například prostřednictvím vrstevníků, sociálních sítí, školních infobodů nebo neformálních workshopů.

Co se naučili členové realizačního týmu? *(Jaké vzdělávací kurzy, stáže, supervize apod. absolvovali? Docházelo během projektu k výměně zkušeností či užší spolupráci s jinými MAS.)*

Členové realizačního týmu absolvovali během realizace projektu řadu vzdělávacích aktivit, které rozvíjely jejich odborné kompetence v oblasti sociální práce. Účastnili se následujících seminářů a workshopů **viz popis u CS Seniorů.**

Podklady pro doložení přínosů dosud realizovaných opatření (aktivit) na cílovou skupinu:

Popište, jak vyhodnocení proběhlo - zda se sešel realizační tým, zda probíhali skupinové/individuální rozhovory, z jakých podkladů jste vycházeli apod.

Vyhodnocení aktivit zaměřených na podporu cílových skupin proběhlo formou koordinovaného setkání realizačního týmu s evaluátorem projektu. Ten se zaměřil na zhodnocení naplňování cílů v oblasti komunitní sociální práce, neformální sociální péče a doprovodných komunitních aktivit.

Součástí evaluace byly:

Skupinové rozhovory s komunitními pracovníky a pracovníky poskytujícími neformální péči,

Individuální rozhovory s členy týmu působícími v různých částech území MAS, aby bylo možné postihnout specifika jednotlivých lokalit a odlišné potřeby cílových skupin.

Proběhlo 5 setkání. Tři setkání s komunitními pracovníky a dvě setkání s CS.

Zdroje a metody vyhodnocení:
Zpětná vazba od mladých lidí s výchovnými problémy, kteří byli zapojeni do podpory v rámci komunitní sociální práce a neformálních služeb, byla sbírána jak formálně (např. prostřednictvím evaluačních rozhovorů či dotazníků), tak neformálně při pravidelném kontaktu s terénními pracovníky a během skupinových aktivit. Tato zpětná vazba reflektovala jejich aktuální potřeby, životní zkušenosti, motivaci i to, jak vnímají kvalitu a přínos poskytnuté pomoci. Mnozí mladí lidé oceňovali zejména respektující přístup, důvěru a možnost mluvit otevřeně o svých problémech bez odsouzení.
Zpětná vazba od zástupců škol, OSPOD a samospráv (např. starostů či obecních koordinátorů) potvrdila pozitivní dopady realizovaných aktivit – především v oblasti prevence rizikového chování, podpory pravidelné školní docházky, zlepšení komunikace mezi institucemi a rodinami, a časné identifikace krizových situací u ohrožené mládeže.
Záznamy v interním systému MAS dokumentovaly individuální příběhy mladých lidí – včetně identifikovaných potřeb, průběžné podpory a vývoje v čase (např. zlepšení chování, návrat do vzdělávání, navázání spolupráce s odborníky, nebo posílení vztahů s rodinou či vrstevníky).
Zápisy z týmových porad a monitorovacích setkání sloužily k pravidelnému sdílení dobré praxe, upozorňovaly na systémové překážky při práci s touto specifickou cílovou skupinou a přinášely návrhy na další rozvoj aktivit – např. rozšíření peer podpory, spolupráci s kurátory pro mládež nebo posílení prevence v oblasti duševního zdraví.

Zjištění a dopady evaluace:
Kombinací výše uvedených zdrojů vznikl komplexní pohled na účinnost jednotlivých aktivit a jejich přímý dopad na životní situaci mladých lidí s výchovnými problémy. Evaluace potvrdila pozitivní posun v několika klíčových oblastech:
- Zvýšení informovanosti a lepší orientace v systému pomoci a podpůrných služeb,
- Posílení soběstačnosti a motivace aktivně řešit vlastní problémy,
- Zlepšení komunikace s institucemi (škola, OSPOD, kurátor, úřady) a ochota spolupracovat,
- Obnovení nebo navázání pozitivních sociálních vztahů s vrstevníky i důvěryhodnými dospělými a postupné začlenění do komunitního života.

Mladí lidé často zmiňovali, že se díky aktivitám projektu přestali cítit neviditelní nebo odmítaní, začali důvěřovat dospělým, otevřeli se sdílení a objevili nové možnosti, jak trávit volný čas smysluplně a bez rizikového chování. Mnozí popisovali, že získali nové kontakty, našli podporu v krizových situacích a zlepšili vztahy s okolím i sami se sebou.

Evaluace zároveň identifikovala oblasti pro další rozvoj v navazujícím období – zejména potřebu systematizovat krizovou intervenci pro mladistvé, rozšířit dostupnost podpory v malých obcích, posílit komunitní prevenci v oblasti rizikového chování a duševního zdraví, a dále rozvíjet formy peer podpory a spolupráci s rodinami a školami.

Dokumentace a zápisy jsou uloženy na https://www.lipaprovenkov.cz/cinnost-mas/opz/ .

Tabulka monitoringu pro aktivity 1.1 Podpora komunitní práce

1.1 Podpora komunitní práce

Uveďte cílový / žádoucí stav, tj. jaké konkrétní (měřitelné) změny očekáváte u jednotlivých cílových skupin k dané klíčové aktivitě. Současně uveďte způsoby doložení plnění stanovených cílů (opište cílový/žádoucí stav z xls monitoring):					
V rámci projektu bude realizována komunitní sociální práce v obcích zapojených do projektu. Vznikne 6 komunitních center s pracovníky, kteří se budou realizovat komunitní sociální práci, 1 komunitní pracovník se bude věnovat komunitám kolem škol, které tvoří rodiče žáků. Komunitní pracovníci (7 pracovníků na částečný úvazek) budou mapovat potřeby komunit a vznikne jádrová skupina lídrů (min. 7 osob), kteří se aktivně zapojí do řešení problémů komunit a budou iniciovat realizaci komunitních aktivit, kde se bude aktivizovat potenciál komunit, popřípadě vzniknou svépomocné skupiny. Do projektu bude zapojeno minimálně 6 obcí z regionu MAS Lípa pro venkov. Vlivem projektu dojde ke zlepšení nepříznivé situace z důvodu sociální izolace u 122 osob znevýhodněných z důvodu (izolace, začlenění do společnosti z důvodů emigrace, péče o malé děti, péče o osobu blízkou, snížení dopadu Covidu), ti se aktivně zapojí svou účastí, umem či radami do realizace aktivit (sousedská setkání, osvětové akce/ semináře, swapy, bleší trhy, kulturní akce) nebo „mini projektů“, které se budou konat zpravidla 1x za 14 dní. V důsledku toho u nich dojde ke snížení sociální izolace a eliminaci sociálních problémů spojených se sociální izolací, zdravotním nebo psychickým stavem nebo navážou či upevní vztahy uvnitř komunity, které povedou k větší soběstačnosti a zlepšení jejich života. 8 rodin migrantů se zapojí do projektu svou účastí na aktivitách a tím dojde ke zlepšení jejich integrace.					
	Cílová hodnota	Komentář k cílové hodnotě (způsob nastavení / odhadu cílové hodnoty ukazatele)	Dosažená hodnota k poslednímu sledovanému období	Plnění stanovené cílové hodnoty (v %)	Komentář k dosavadnímu plnění ukazatele
(1) Počet osob, které se aktivně zapojily do řešení problému komunity (aktivní členové komunity, leadři apod., není myšleno členové realizačního týmu)	7	Aktivní členové přímo z komunit. Osoby, které pomáhají s organizací a	10	142%	Aktivní členové přímo z komunit. Osoby, které pomáhají s organizací a zajištěním aktivit

		zajištěním aktivit komunit a jsou přímo jejími členy.			komunity a jsou přímo jejími členy.
(2) Počet organizací, které se aktivně zapojily do realizace komunitních aktivit/řešení problému komunity	5	Organizace, které zapojí do řešení problému CS nebo do realizace komunitních aktivit.	12	240%	Spolupráci jsme navázali s Eduzměna, LLC Domácí péče, Dítě a kůň a Prostor plus o.p.s., Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MÚ Čáslav, Charitou Kutná Hora - NZDM Archa a Odborem sociálních věcí a zdravotnictví Kutná Hora, OSPOD, Policie ČR, Povídej, z.s., Psychiatrická léčebna Havlíčkův Brod, ZŠ Vrdy
(3) Počet obcí, které se aktivně zapojily do řešení problému komunity (starostové, sociální pracovníci na obcích apod.)	6	Počet obcí, které se aktivně zapojí do řešení problémů komunit na svém území.	7	116%	Spolupracujeme se stejnými obcemi a jejich starosty.
(4) Počet podpořených členů realizačního týmu (skrze vzdělávání, supervize, metodickou/odborn.podporu, stáže	11	Počet osob z realizačního týmu, které účastní některé z aktivit - vzdělávání,	5	45%	Počet osob realizačního týmu, kteří absolvovali vzdělávání. Vzdělávání při

apod.)			supervize, metodickou/odborn. podporu, stáže apod.			částečných úvazcích vnímáme jako problémové, jelikož vzdělávací kurzy jsou organizovány převážně jako celodenní aktivita.
(5) Počet osob, u kterých došlo ke stabilizaci či zlepšení životní situace díky jejich zapojení do komunitních aktivit	Počet osob celkem (každá osoba započtena jen jednou, níže uvedené rozpady, kdy se jedné osoby může týkat i více situací)	122	Počet osob účastnících se aktivit v komunitních centrech nebo komunitních aktivit, u kterých dojde ke zlepšení jejich sociální situace.	283	231%	Počet osob účastnící se komunitních aktivit v komunitních centrech.
	(a) přístup na trh práce					
	(b) přístup k bydlení					
	(c) zajištění péče o děti a další rodinné příslušníky					
	(d) dluhová oblast/příjmová chudoba					

	(e) znevýhodnění ze sociálních či zdravotních důvodů		122	Počet osob účastnících se aktivit v komunitních centrech nebo komunitních aktivit, u kterých dojde ke zlepšení jejich sociální situace.	290	237%	Počet osob účastnící se aktivit pořádaných komunitn ími centry.
	(f) jiné situace (uveďt e jaké)	Integra ce migran tů	8	Rodin migrantů zapojených do projektu, kteří zlepší svou integraci zapojením do projektu.	14	175%	Rodiny, kteří účastní na aktivitách v projektu a zlepšují tím svou životní situaci v ČR.
(6) Počet osob, které předčasně opustily aktivity projektu			10	Osoby, které předčasně opustí aktivity projektu z jakéhokoliv důvodu.	4	40%	Osoby z cílové skupiny migrantů z Ukrajiny, kteří se vrátili zpět domů nebo osoby, které zemřely.

Tabulka monitoringu pro aktivity 1.2 Podpora sociální práce

1.2 Podpora sociální práce

Uveďte cílový / žádoucí stav, tj. jaké konkrétní (měřitelné) změny očekáváte u jednotlivých cílových skupin k dané klíčové aktivitě. Současně uveďte způsoby doložení plnění stanovených cílů (opište cílový/žádoucí stav z xls monitoring):

V rámci projektu bude realizována neformální sociální péče na obcích zapojených do projektu. Pracovníci neformální soc. péče (3 pracovníci na částečné úvazky) budou aktivně vyhledávat osamělé seniory, kteří nemají nárok na příspěvek na péči nebo si o něj nepožádali s cílem zajistit jim co nejdelší soběstačnost v domácím prostředí, případně i jiným osobám z CS, které budou vyžadovat pomoc prostřednictvím sociální práce a vyprofilují se na komunitních akcích projektu. Do projektu bude zapojeno minimálně 9 obcí z regionu MAS Lípa pro venkov. Vlivem realizace této pomoci dojde ke zlepšení nepříznivé situace u 80 osob.						
		Cílová hodnota	Komentář k cílové hodnotě (způsob nastavení / odhadu cílové hodnoty ukazatele)	Dosažená hodnota k poslednímu sledovanému období	Plnění stanovené cílové hodnoty (v %)	Komentář k dosavadnímu plnění ukazatele
(1) Počet osob, které díky podpoře služby získaly informace o možnostech řešení nepříznivé sociální situace		80	Pomoc seniorům a rodinám na menších obcí formou neformální sociální péče, které alespoň 1x konzultovali některý ze svých problémů.	80	100%	Nejčastěji pomoc s vyřízením příspěvků, doprovod nebo odvoz na úřad, k lékaři, na nákup, do knihovny. Dále pak pomoc se zajištěním jídla či potravin, pedikúry, výpomoci v domácnosti nebo zahradě. Pomoc se zajištěním oprav nemovitostí.
(2) Počet osob, u nichž se zvýšila schopnost samostatně řešit nepříznivou situaci a u kterých došlo k pozitivní kvalitativní změně v životě (schopnost samostatného řešení situace je reflektována	Počet osob celkem (každá osoba započtena jen jednou, níže uvedené rozpady, kdy se jedné osoby může týkat i více situací)					
	(a) přístup na trh práce					
	(b) přístup k bydlení					
	(c) zajištění péče o děti a další rodinné příslušníky					
	(d) dluhová oblast/příjmová chudoba					

např. v podobě snížení frekvence poskytované služby, rozsahu poskytovaných úkonů, změně způsobu poskytování služby)						
	(e) znevýhodnění ze sociálních či zdravotních důvodů	80	Pomoc seniorům a rodinám na menších obcí formou neformální sociální péče, které alespoň 1x konzultovali některý z problémů.	80	100%	Osoby nejčastěji řeší sociální vyloučení a pomoc s osobními záležitostmi nebo v domácnosti.
	(f) jiné situace (uveďte jaké)					
(3) Počet osob, které předčasně opustily aktivity projektu		5	Osoby, které ukončily účast z důvodu úmrtí, změny názoru, změny opatrovníka atd.	6	120%	3x úmrtí, 2x Domov pro seniory/LDN, 1x si paní spolupráci rozmyslela.
(4)Počet organizací, které se aktivně zapojily v oblasti sociální práce		10	Počet spolupracujících organizací.	10	100%	Eduzměna, LLC Domácí péče, Dítě a kůň a Prostor plus o.p.s., Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MÚ Čáslav, OSPOD, Policie ČR, Povídej, z.s., Psychiatrická léčebna Havlíčkův Brod, ZŠ Vrdy.
(5)Počet podpořených obcí v oblasti sociální práce		9	Počet spolupracujících obcí.	9	100%	Počet obcí, kde se nachází osoby s problémy v sociální oblasti.
(6) Počet podpořených členů realizačního týmu (srze vzdělávání, supervize, metodická/odborn podpora, stáže apod.)		1	Vzdělání pracovníků souvisejících se sociální prací.	1	100%	Jedna z pracovnic absolvovala Kurz pracovníka v sociálních službách.

Indikátory: vyhodnocení naplnění cílových hodnot indikátorů pro dané opatření. Vychází se ze strukturovaných dat "Indikátory na programovém rámci (včetně plnění)".

Indikátor	Cílová hodnota AP	Cílová hodnota 1. projektu MAS	Dosažená hodnota k datu vyhodnocení
600 000	245	122	52
670 021	6	6	6
670 102	720	360	370
670 031	4,7	4,7	4,7
551 022	V AP neuveden	36	6

Komentář k plnění cílových hodnot indikátorů

Komentář k dosaženým hodnotám indikátorů uveďte v členění na jednotlivé klíčové aktivity pod daným opatřením.

Indikátor 600 000
- cílová hodnota AP – 245 osob v rámci podpory komunitní a sociální práce na obcích.
- cílová hodnota pro 1. projekt byla nastavena na 122 osob, které získají podporu v rozsahu min. 40 hodin formou konzultací, poradenství, školení, vzdělávacích a komunitních akcí.
- k datu vyhodnocení (po schválené 4. ZoR) je dosažená hodnota 52 osob z cílových skupin, které získaly podporu v rámci všech klíčových aktivit.

Indikátor 670 021
- cílová hodnota pro 1. projekt byla nastavena na 6. Indikátor je spojený s komunitními aktivitami, kdy je hodnota stanovena na počet osob, které budou podpořeny na jednom místě v jeden okamžik. Výše byla stanovena maximální možnou kapacitou komunitních center v začátku jejich působení.
- k datu vyhodnocení (po schválené 4. ZoR) je dosažená hodnota 6 naplněna. Avšak, na základě praxe pracovníků je nejefektivnější počet účastníků v jeden okamžik 12 – 15 osob. V tomto počtu jsou také aktivity, po zaběhnutí center, nejčastěji naplňovány.

Indikátor 670 102
- cílová hodnota AP – 720 osob v rámci podpory komunitní a sociální práce na obcích.
- cílová hodnota pro 1. projekt byla nastavena na 360 osob, které získají pomoc v rámci podpory komunitní a sociální práce na obcích.
- k datu vyhodnocení (po schválené 4. ZoR) je hodnota naplněná na 370 osob, avšak u těchto osob zatím nevíme, kolik jich překročí bagatelní podporu a spadnou do indikátoru 600 000.

Indikátor 670 031
- cílová hodnota pro 1. projekt byla stanovena na 4,9. Indikátor je spojený s aktivitou komunitní a sociální práce na obcích. Jedná se o počty úvazků pracovníků v přímé práci.

Indikátor 551 022
- cílová hodnota pro AP nebyla nastavena. Cílová hodnota pro 1. projekt byla stanovena na 36, avšak indikátor byl pravděpodobně špatně pochopen. V 1. projektu stanoven na 36 akcí. Stanoveno jako minimálně jedna akce měsíčně na území MAS. Ale mělo být zřejmě stanoveno jako počet druhů opakujících se akcí. Počet akcí několikanásobně překročil stanovenou hodnotu.

Konec části k opatření

Aktivity: vyhodnocení realizace jednotlivých aktivit v rámci daného opatření, co se dařilo, co se nedařilo, jak je plněn harmonogram a nákladovost a jak se osvědčil způsob realizace (MAS sama jako realizátor / partner s finanční účastí / dodavatel prostřednictvím zakázky)

Název a číslo klíčové aktivity: *(z Akčního plánu / 1. projektu MAS)*

Aktivita 1 – Podpora komunitní práce v komunitních centrech v regionu

Realizuje: MAS + partner s finančním příspěvkem Cesta životem bez bariér, z.s.

Popis realizace aktivity: (co se dařilo, co se nedařilo)

Vyhodnocení dosavadní realizace aktivit – tj. popište stručně dosavadní průběh realizace KA a uveďte, jak vhodně/nevhodně byla zvolena forma a způsob provedení KA, popište dosavadní plnění výstupů KA (realizované programy/služby, vzdělávání, komunitní aktivity apod.) vč. evidence realizovaných aktivit, vyhodnocení způsobu práce s CS/komunitou, plnění harmonogramu, zdůvodnění provedených změn ve způsobu realizace aktivit apod. Vyjádřete se i k zapojení partnerů, případně dodavatelů do realizace projektu - jak se vám spolupráce osvědčila/neosvědčila, jak jste řešili situaci v případě odstoupení partnera apod.

Vyhodnocení dosavadní nákladovosti KA a průběžného čerpání rozpočtu – procento čerpání rozpočtu vs. procento plnění indikátorů (počtu podpořených osob), zdůvodnění pomalejšího/rychlejšího čerpání a plnění indikátorů oproti schválené Žádosti a odhad plnění čerpání rozpočtu a indikátorů do konce realizace projektu, popis provedených změny rozpočtu atd.

Vyhodnocení personálního zajištění KA (vč. výše úvazků) – bylo vhodně nastaveno? Popis a zdůvodnění případných změn personálního zajištění a způsobu zapojení členů RT do realizace aktivit.

Realizace klíčové aktivity začala v termínu v souladu s harmonogramem. Pracovní místa na částečné úvazky v komunitních centrech, byly všechny obsazeny většinově na začátku projektu – celkem naplněno 3,15 úvazku. Prvotní aktivity byly zaměřeny na aktivní depistáž a mapování potřeb v území spolu s jejich naplněním – nejčastěji pořádání aktivit pro obyvatele v komunitních centrech, které si sama komunita stanovila. Až následně jsme řešily případná poradenství a individuální práci s jednotlivými klienty. Pracovnice komunitních center se zaměřily na podporu spolupráce se zapojenými obcemi, s odborem sociálních věcí a zdravotnictví Kutná Hora, s neziskovými organizacemi a školskými zařízeními.

Spolupráce se samosprávami byla klíčová a ve většině případů vedla k navázání pravidelných kontaktů, řešení specifických situací a ke zvýšení povědomí o nabídce komunitních aktivit, ale i sociální podpory.

Aktivity probíhaly systematicky a dle plánu. Průměrně proběhla 1x za 14 dní aktivita v každém z 6 komunitních center.

Forma provedení se ukázala jako velmi vhodná. Průřezové propojení mezi obcemi, komunitními centry a návaznými službami umožnilo efektivnější intervenci. Pracovnice komunitních center byly aktivní v terénu, což vedlo ke snadnějšímu kontaktu s cílovou skupinou.

Nedostatky lze spatřovat v nedostatečném zájmu části obcí řešit sociální záležitosti svých občanů a stále převažujícímu reaktivnímu přístupu sociálních intervencí (sociální pomoc často reaguje až na vzniklé problémy, sociální intervence není dostatečně preventivní).

Do ukončeného čtvrtého sledovaného období projektu bylo podpořeno celkem 370 klientů v rámci komunitních aktivit. Nejčastějšími typy podpory byla účast na některé z aktivit, která cílovým skupinám pomáhala od pocitu sociálního vyloučení. Dále probíhalo poradenství např. vyhledání informace či kontaktu na internetu, nastavení telefonu, doprovod při jednání s úřady, doprovod do knihovny, pomoc se zajištěním opravy nebo úklidu v domácnosti či zahradě, materiální pomoc nebo pomoc s doučováním některého z předmětů. Doučování se účastnily starší děti, které pomáhaly stejně starým nebo mladším dětem tzv. peer to peer. Po Covidu 19 to bylo dohánění zameškané výuky a následně pak zlepšení školního prospěchu nebo příprava na přijímací zkoušky. Pomoc a podpora byla poskytována v oblastech dostupnosti služeb a materiální podpora probíhala skrze konané swapy nebo místní bazárky.

Evidenci klientů, způsob podpory a pomoci zaznamenávají komunitní pracovnice do Excelu.

Práce s klienty je systematická a nejčastěji probíhá v komunitních centrech nebo v jejich přirozeném prostředí. V rámci práce došlo ke zjevnému zvýšení schopnosti klientů samostatně řešit životní situace.

Dochází k širšímu zapojení komunitních aktérů do podpory cílové skupiny. Navázala se bližší spolupráce s 12 organizacemi ve prospěch komunit či klientů – např. Eduzměna, LLC Domácí péče, Dítě a kůň a Prostor plus o.p.s., Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MÚ Čáslav, Charitou Kutná Hora - NZDM Archa a Odborem sociálních věcí a zdravotnictví Kutná Hora, OSPOD, Policie ČR, Povídej, z.s., Psychiatrická léčebna Havlíčkův Brod, ZŠ Vrdy atd.

V rámci projektu aktivně spolupracovalo 17 obcí.

Do realizace se zapojil jeden partner s finančním příspěvkem – Cesta životem bez bariér, z.s., která se věnuje osobám s s mentálním či fyzickým hendikepem. Ostatní aktivity realizuje MAS sama přímo svými pracovníky a to z důvodu, aby mohla ručit za kvalitu plnění jednotlivých aktivit, aby byly aktivity zkoordinované a aby v průběhu realizace nedocházelo k žádnému prodlení. Probíhá spolupráce s expertními a institucionálními aktéry a to na velice dobré úrovni. Proběhla řada koordinačních setkání, vznikly nové vazby a nové pracovní skupiny v území.

Bylo doposud realizováno a finančně vypořádáno 24 měsíců (stav k poslední schválené 4. ZoR), což odpovídá 60 % celkové doby trvání projektu. Na základě dosavadního vývoje lze za předpokladu pokračování ve stávajícím tempu očekávat, že čerpání rozpočtu proběhne rovnoměrně i ve zbývajících 12 měsících a bude ukončeno v souladu s plánem ke konci projektu.

Cílem projektu bylo podpořit alespoň 122 osob, které získají pomoc v rámci komunitní a neformální sociální práce. K datu uzavření čtvrtého monitorovacího období bylo podpořeno již 52 klientů, což představuje 44 % plánované hodnoty indikátoru, avšak nutno podotknout, že většina indikátorů se nachází těsně před svým naplněním. Přestože je v současné fázi realizace patrná určitá kolísavost v počtu zapojených klientů oproti silnému nástupu na začátku aktivity, aktuální vývoj nasvědčuje tomu, že indikátory projektu budou splněny, a s vysokou pravděpodobností i překročeny.

Personální nastavení bylo vhodně nastaveno. V rámci aktivity je obsazeno 6 pracovních pozic na zkrácené úvazky komunitních pracovníků. Výše úvazků byla stanovena s ohledem na velikost potencionální cílové skupiny a území popřípadě rozmanitosti řešených problémů cílové skupiny. Zapojené úvazky odpovídají cílům projektu.

Komunitní pracovníci hrají v této aktivitě klíčovou roli – poskytují podporu a pomoc lidem v komunitě. Vyhledávají jedince, nebo skupiny osob ohrožené nepříznivou sociální situací v jejich přirozeném prostředí – zejména seniory, rodiny s dětmi. Provádí základní šetření problémů, mapují potřeby a vyhodnocují situaci klienta, nebo skupiny a zajišťují navazující poradenství odborných služeb s ohledem na jejich individuální potřeby.

Pracovnice pracují přímo s osobami z cílových skupin, příp. se skupinami a využívají přitom metod a technik komunitní práce. Osoby z cílových skupin doprovází při řešení jejich aktuálních potíží v každodenním životě a konzultují s nimi životní či jiné krizové situace a navrhují zapojení dalších odborníků při jejich řešení.

Do realizačního týmu patří též koordinátor projektu, který koordinuje aktivity v oblasti podpory komunity. Hlavním cílem je zajistit, aby všechny složky projektu efektivně spolupracovaly a vzájemně se doplňovaly tak, aby byl dosažen maximální přínos pro cílové skupiny a komunitu jako celek.
V realizačním týmu dále působí externí lektoři, kteří jsou najímáni na různé přednášky, o které mají komunity zájem a reagují na problematiku řešenou komunitou. Spolupracují s komunitními pracovnicemi, sdílí s nimi případy, které rozkryjí během své práce.

V realizaci klíčové aktivity projektu: *(nehodící odmažte nebo škrtněte)*

S aktivitou bude MAS Lípa pro venkov pokračovat v navazujícím druhém projektu, ale jako s **Aktivitou 1.4 Podpora prorodinných a komunitních** aktivit.

Název a číslo klíčové aktivity: *(z Akčního plánu / 1. projektu MAS)*

Aktivita 2 – Podpora neformální sociální péče na obcích

Realizuje: MAS

Popis realizace aktivity: (co se dařilo, co se nedařilo)

Vyhodnocení dosavadní realizace aktivit – tj. popište stručně dosavadní průběh realizace KA a uveďte, jak vhodně/nevhodně byla zvolena forma a způsob provedení KA, popište dosavadní plnění výstupů KA (realizované programy/služby, vzdělávání, komunitní aktivity apod.) vč. evidence realizovaných aktivit, vyhodnocení způsobu práce s CS/komunitou, plnění harmonogramu, zdůvodnění provedených změn ve způsobu realizace aktivit apod. Vyjádřete se i k zapojení partnerů, případně dodavatelů do realizace projektu - jak se vám spolupráce osvědčila/neosvědčila, jak jste řešili situaci v případě odstoupení partnera apod.

Vyhodnocení dosavadní nákladovosti KA a průběžného čerpání rozpočtu – procento čerpání rozpočtu vs. procento plnění indikátorů (počtu podpořených osob), zdůvodnění pomalejšího/rychlejšího čerpání a plnění indikátorů oproti schválené Žádosti a odhad plnění čerpání rozpočtu a indikátorů do konce realizace projektu, popis provedených změny rozpočtu atd.

Vyhodnocení personálního zajištění KA (vč. výše úvazků) – bylo vhodně nastaveno? Popis a zdůvodnění případných změn personálního zajištění a způsobu zapojení členů RT do realizace aktivit.

Realizace klíčové aktivity začala v termínu v souladu s harmonogramem. Pracovní místa na částečné úvazky byly obsazeny hned na začátku projektu – celkem naplněno 1,75 úvazku. Prvotní aktivity byly zaměřeny na aktivní depistáž a mapování potřeb v území. Až následně jsme řešily případná poradenství a individuální práci s jednotlivými klienty. Pracovnice neformální péče se zaměřily na podporu spolupráce se zapojenými obcemi, s odborem sociálních věcí a zdravotnictví Čáslav a Kutná Hora, s neziskovými organizacemi a školskými zařízeními (Eduzměna, LLC

Domácí péče, Dítě a kůň a Prostor plus o.p.s., Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MÚ Čáslav, OSPOD, Policie ČR, Povídej, z.s., Psychiatrická léčebna Havlíčkův Brod, ZŠ Vrdy).

Spolupráce se samosprávami byla klíčová a ve většině případů vedla k navázání pravidelných kontaktů, řešení specifických situací a ke zvýšení povědomí o nabídce komunitních aktivit, ale i sociální podpory.

Aktivity probíhaly dle plánu. Probíhaly aktivity neformální sociální pomoc seniorům a trénování paměti. Neformální sociální pomoc seniorům spočívala nejčastěji v pomoci s vyřízením žádostí o sociální dávky (např. příspěvek na péči), doprovodem na úřad či lékaři, zajištění pravidelného stravování (např. dovoz obědů), zprostředkování umístění do domova pro seniory či zařízení se zvláštním režimem, navázání rehabilitační péče, nebo zajištění kompenzačních pomůcek (např. chodítka, polohovací lůžka apod.), krizová intervence, materiální pomoc, zajištění opravy v domě nebo na zahradě, doprovod do knihovny, vyhledání informací na internetu, pomoc s nastavením mobilu atd. Pomoc a podpora byla také poskytována v oblastech bydlení, zaměstnání, dávek, dluhů, domácího násilí, nebo dostupnosti služeb.

Trénování paměti pro seniory bylo zařazeno jako doplňková činnost, avšak měla tak velký ohlas a vysokou účast, že jsme jí zařadili jako pravidelnou aktivitu.

Do ukončeného čtvrtého sledovaného období projektu bylo podpořeno celkem 80 klientů v rámci neformální sociální práce.

V rámci aktivity absolvovala 1 pracovnice Kurz pracovníka v sociálních službách, 1 pracovnice specializační kurz na trénování paměti.

V realizaci klíčové aktivity projektu:

MAS nebude pokračovat s realizací této aktivity v navazujícím projektu.

Název a číslo klíčové aktivity: *(z Akčního plánu / 1. projektu MAS)*

Aktivita 3 – Komunitní práce s rodinami a jejich dětmi

Realizuje: MAS

Popis realizace aktivity: (co se dařilo, co se nedařilo)

Vyhodnocení dosavadní realizace aktivit – tj. popište stručně dosavadní průběh realizace KA a uveďte, jak vhodně/nevhodně byla zvolena forma a způsob provedení KA, popište dosavadní plnění výstupů KA (realizované programy/služby, vzdělávání, komunitní aktivity apod.) vč. evidence realizovaných aktivit, vyhodnocení způsobu práce s CS/komunitou, plnění harmonogramu, zdůvodnění provedených změn ve způsobu realizace aktivit apod. Vyjádřete se i k zapojení partnerů, případně dodavatelů do realizace projektu - jak se vám spolupráce osvědčila/neosvědčila, jak jste řešili situaci v případě odstoupení partnera apod.

Vyhodnocení dosavadní nákladovosti KA a průběžného čerpání rozpočtu – procento čerpání rozpočtu vs. procento plnění indikátorů (počtu podpořených osob), zdůvodnění pomalejšího/rychlejšího čerpání a plnění indikátorů oproti schválené Žádosti a odhad plnění čerpání rozpočtu a indikátorů do konce realizace projektu, popis provedených změny rozpočtu atd.

Vyhodnocení personálního zajištění KA (vč. výše úvazků) – bylo vhodně nastaveno? Popis a zdůvodnění případných změn personálního zajištění a způsobu zapojení členů RT do realizace aktivit.

Realizace klíčové aktivity byla zahájena v souladu s harmonogramem. Již na počátku projektu bylo obsazeno pracovní místo na částečný úvazek v rozsahu 0,6 úvazku. Úvodní fáze se soustředila na aktivní depistáž v území a mapování potřeb cílové skupiny, zejména v prostředí škol a školských zařízení.

Komunitní práce s rodiči dětí z místních škol v regionu Kutnohorska se postupně stala důležitým nástrojem pro podporu vztahů mezi rodiči, místními aktéry a školami. Aktivity vycházely z konkrétních potřeb komunit sdružující se kolem těchto škol, často reagovaly na chybějící prostory pro setkávání, potřebu spolupráce a nedostatek důvěry mezi rodiči a školami. Komunitní pracovnice a další facilitátoři zde sehráli klíčovou roli – nejen jako organizátoři, ale především jako podporovatelé lokálních lídrů a zprostředkovatelé důvěry mezi jednotlivými skupinami.

Principy a cíle tohoto druhu komunitní práce bylo posilování vztahů mezi školami, rodiči a dětmi, ale i mezi zúčastněnými stranami – učiteli, rodiči, veřejností. Skrze aktivitu docházelo k podpoře rodičovské angažovanosti v komunitním životě a vzdělávání. Došlo také k aktivizaci místních lídrů a podpoře jejich růstu a převzetí zodpovědnosti za komunitní dění. Dařilo se prohlubovat respekt k odlišnostem – práce s kulturně rozmanitými skupinami (např. romské, ukrajinské, mongolské rodiny). Ty jsou na Kutnohorsku hojně zastoupeny z důvodu blízkosti hlavního města Prahy a široké průmyslové zóně obklopující města Kolín a Kutná Hora. Do komunitních aktivit bylo zapojeno přibližně 140–170 osob, z toho cca 90–110 rodičů a 50–60 dětí. V několika obcích i zástupci samosprávy (např. starostové, členové školských rad). Komunitní skupiny se rozvíjely ve více než 10 lokalitách, přičemž v 5 lokalitách došlo k rozvoji pravidelných komunitních setkávání (např. keramická skupina, Palachovka, Malešov, Křesetice, Kamenná stezka), v dalších 5 lokalitách se podařilo komunitní aktivity alespoň zahájit nebo znovuobnovit (např. Rataje, Zbraslavice, Zruč n. Sáz., Lesní MŠ), ve 2 lokalitách aktivity zatím stagnují nebo byly pozastaveny (např. ZŠ Hůrka, Křesetice – dočasně). Celkem proběhlo přes 60 komunitních setkání ve sledovaném období, včetně workshopů, kaváren, brigád, oslav, jarmarků, tvořivých dílen a tematických večerů. Bylo realizováno minimálně 6 tematických minigrantů, které umožnily konkrétní aktivity – např. přeměnu školních zahrad, oslavy pro rodiče a děti, komunitní dílny, zapojení veřejnosti do školy. Komunitní práce měla největší dopad tam, kde se podařilo dlouhodobě propojit roli komunitního pracovníka s přirozenými lídry z řad rodičů nebo učitelů.

Jako přínos této aktivity vnímáme posílení vztahů mezi rodiči a školami – ve školách jako Palachovka, Kamenná stezka nebo Křesetice došlo k viditelnému zlepšení důvěry mezi rodiči a pedagogickým sborem. Zajištění prostor pro sdílení a zapojení rodičů, kteří se často necítili součástí školního prostředí – např. díky keramickým dílnám, zahradním slavnostem nebo tvořivým kavárnám. Aktivizaci komunit, kde dříve neprobíhala žádná společná činnost – např. Zbraslavice, Rataje nebo Zruč n. Sázavou či vytváření mostu mezi různými kulturními skupinami – např. na Kamenné stezce se díky komunitní práci začali potkávat a spolupracovat rodiče a děti z různých etnických prostředí.

Jako výzvu a limity jsme vnímaly závislost na externí facilitaci – bez aktivní role komunitního pracovníka se v některých lokalitách komunita rychle rozpadla (např. ZŠ Hůrka). Nedostatek času učitelů a vedení škol – učitelé byli často přetíženi a neměli kapacitu se do komunitních aktivit zapojit bez podpory zvenčí. Slabá propojenost mezi školskými zařízeními – zejména v Ratajích je patrné napětí mezi školkou a základní školou, které brání hlubšímu prolnutí komunit. Nízká účast některých skupin rodičů, např. otců nebo rodičů dětí z ohroženého prostředí, přetrvává navzdory cílené snaze o zapojení na komunitu jako celek.

V realizaci klíčové aktivity projektu:

MAS nebude pokračovat s realizací této aktivity v navazujícím projektu.

Konec části k aktivitě

II. Vyhodnocení animační činnosti MAS v průběhu realizace akčního plánu

Popis a zhodnocení vč. neúspěchů a překážek dílčích animačních aktivit MAS ve vztahu ke klíčovým aktérům v území, dále ve vztahu k veřejnosti, k aktivitám a iniciativám místních obyvatel a dobrovolných spolků a ve vztahu ke krajům a institucím jako je např. Úřad práce ČR, krajský úřad, sociální odbor ORP, OSPOD apod. a také ve vztahu k nositelům konkrétních aktivit realizovaných v rámci akčního plánu:

Výčet oslovených a spolupracujících organizací a oblasti a formy spolupráce s nimi, počet a zaměření setkání/pracovních jednání, workshopů, seminářů, kulatých stolů, konferencí apod., počet a lokace veřejných setkání, počet a zaměření vytvořených pracovních skupin, sítí či platforem nebo počet a zaměření stávajících pracovních skupin či sítí, do kterých se MAS zapojila, poradenská činnost MAS, publikační a propagační činnost MAS, sdílení znalostí a zkušeností MAS (co pořádala MAS, co další aktéři apod.).

Hlavním cílem animační činnosti MAS Lípa pro venkov bylo podpořit rozvoj spolupráce mezi klíčovými aktéry v území, posílit zapojení veřejnosti, dobrovolníků a místních iniciativ a rozvíjet efektivní komunikaci a partnerství se samosprávami i institucemi působícími v oblasti komunitní a sociální práce.

Spolupráce s klíčovými aktéry v území

Během realizace aktivit MAS navázala a koordinovala spolupráci s řadou relevantních subjektů na úrovni obcí i širšího území. Konkrétně šlo o:

- představitele obcí, zejména starosty,
- pracovníky úřadů obcí s rozšířenou působností (Kutná Hora, Čáslav, Kolín),
- zástupce Úřadu práce ČR a orgánů sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD),
- sociální pracovníky, pracovníky neziskových organizací a další odborníky působící v regionu.

MAS realizovala individuální jednání se starosty a vedením obcí s cílem vysvětlit přínosy komunitní a sociální práce a získat jejich podporu pro její zakotvení v místních podmínkách. Současně byly organizovány pravidelné koordinační schůzky pracovníků v území, které sloužily ke sdílení dobré praxe, metodickému vedení a ke koordinaci případové práce.

Spolupráce s veřejností a dobrovolníky

MAS aktivně podporovala komunitní život a zapojení veřejnosti prostřednictvím:

- komunitních a osvětových akcí zaměřených na posilování mezigenerační solidarity, dobrovolnictví a občanské angažovanosti,
- publikační činnosti – zejména článků v obecních zpravodajích a pravidelného sdílení informací na sociálních sítích (např. Facebook),
- podpory místních iniciativ a aktivit „zdola“, které vedly ke vzniku sousedských skupin, dětských klubů a drobných komunitních projektů.

Díky těmto aktivitám se dařilo zvyšovat informovanost obyvatel o dostupné pomoci a službách, podporovat sounáležitost v obcích a přispívat ke snižování rizika sociální izolace.

Spolupráce s institucemi a odbornými partnery

MAS dlouhodobě spolupracovala s odbornými institucemi na regionální i celostátní úrovni. Tato spolupráce zahrnovala zejména:

- Úřad práce ČR – především v oblasti síťování sociálních a podpůrných služeb a v řešení konkrétních případů klientů,
- OSPOD a sociální odbory ORP – se zaměřením na zlepšení dostupnosti pomoci v odlehlejších a znevýhodněných lokalitách, koordinaci intervencí a předávání informací o potřebách obyvatel.

Díky těmto vazbám se dařilo lépe propojovat jednotlivé složky pomoci, vytvářet funkční lokální sítě a zároveň vytvářet podmínky pro rozvoj terénní a komunitní práce s dlouhodobým dopadem.

Dosud oslovené a spolupracující organizace a instituce:

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví MÚ Čáslav a Kutná Hora, s neziskovými organizacemi a školskými zařízeními – Nadační fond Eduzměna, LLC Domácí péče, Dítě a kůň a Prostor plus o.p.s., OSPOD, Policie ČR, Povídej, z.s., Psychiatrická léčebna Havlíčkův Brod, Charitou Kutná Hora - NZDM Archa, ZŠ Vrdy.

Dosud oslovené a spolupracující obce:

- Kutná Hora, Čáslav, Opatovice I, Vrdy, Onomyšl, Košice, Miskovice, Semtěš, Vinaře, Bratčice, Vrdy, Starkoč, Kluky, Horky, Žehušice, Dolní Bučice, Žleby.

V rámci komunitních center bylo uspořádáno přes 150 jednorázových akcí – komunitní akce, sousedská setkání, tvořivé dílny, workshopy, semináře, akce realizované na obnovu tradic, sousedské výpomoci, dobrovolnictví. Dále je realizováno 13 kroužků / klubů pro děti, rodiny s dětmi, seniory.

Identifikované překážky a neúspěchy:

Nízká motivace některých obcí ke spolupráci – zejména v počátečních fázích bylo obtížné přesvědčit vedení obcí o významu a dlouhodobém přínosu komunitní a sociální práce. Klíčovým faktorem zde byla absence předchozí pozitivní zkušenosti s podobnými formami podpory.

Kolísavá účast aktérů na platformách – pravidelnost zapojení odborníků mimo přímou realizaci projektu (např. pracovníků institucí) se ukázala jako problematická. Vázla zejména dlouhodobá kontinuita účasti, která je pro účinné případové vedení zásadní.

Nedůvěra mezi některými členy komunit a šíření neověřených informací – v několika lokalitách jsme zaznamenali situace, kdy atmosféru v komunitě významně ovlivnily osobní vztahy, rivality nebo pomluvy, které se rychle šířily a oslabily důvěru mezi účastníky. Tyto neformální „komunitní dynamiky“ často vznikaly v důsledku nedostatku transparentní komunikace nebo nevyjasněných rolí. Vliv těchto jevů byl patrný zejména v menších obcích, kde osobní vztahy sehrávají zásadní roli a kde i drobná nedorozumění mohou mít dlouhodobý dopad na spolupráci. Komunitní pracovníci museli opakovaně investovat čas a energii do obnovy důvěry a narovnávání vztahů.

Absence formálního institucionálního zakotvení platforem – platformy fungovaly de facto díky energii jednotlivců a financování projektu. Bez zajištění dalšího rámce (např. zakotvení pod ORP nebo MAS) je ohrožena jejich kontinuita po skončení projektu.

Omezené personální kapacity – rozloha území a náročnost práce v terénu často přesahovala možnosti pracovníků v částečných úvazcích. To vedlo ke zpoždění některých aktivit nebo snížení jejich frekvence.

Počáteční neochota sdílet obtížné kazuistiky – zejména mezi pracovníky různých organizací panovala zpočátku nejistota, jak bezpečně a vhodně sdílet citlivé informace o klientech. Tato bariéra byla postupně překonána díky metodické podpoře a budování důvěry.

Uveďte plán animační činnosti v návazném projektu.

Rozvoj spolupráce s klíčovými aktéry v území – MAS bude dále rozvíjet a posilovat spolupráci s obcemi a jejich představiteli, pracovníky úřadů obcí s rozšířenou působností (ORP), Úřadem práce ČR, orgány sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), sociálními pracovníky, zástupci neziskových organizací a dalšími odborníky působícími v regionu.

Spolupráce s veřejností a odbornou komunitou – i nadále budou realizovány komunitní a osvětové akce zaměřené na podporu mezigenerační solidarity, dobrovolnictví a aktivního občanství. MAS bude pokračovat v informování veřejnosti prostřednictvím obecních zpravodajů, sociálních sítí a dalších komunikačních kanálů. Součástí aktivit bude i podpora místních iniciativ a spontánního občanského zapojení.

Prohlubování partnerství s institucemi – důraz bude kladen na systematickou spolupráci s institucemi na regionální a krajské úrovni, včetně Úřadu práce, OSPOD a odborů sociálních věcí. Vedle nich budou dále zapojovány i neziskové organizace, školy a zdravotnická zařízení, jejichž účast je klíčová pro řešení komplexních potřeb obyvatel v území.

Rozšíření a formální zakotvení platforem – cílem je rozšířit stávající platformy o další odborné aktéry, zejména z oblasti školství, zdravotnictví, sociálních služeb a zaměstnanosti. Usilujeme o jejich formální ukotvení v rámci komunitního plánování (například pod ORP nebo MAS), aby byla zajištěna jejich dlouhodobá udržitelnost a institucionální podpora.

Zvýšení veřejné viditelnosti a propagace výsledků – v nadcházejícím období bude věnována větší pozornost propagaci dosažených výsledků a dopadů aktivit na komunitu. Cílem je posílit povědomí o významu komunitní a sociální práce v území a motivovat další subjekty ke spolupráci.

III. Čestné prohlášení

Čestné prohlášení statutárního zástupce MAS o pravdivosti údajů uvedených ve vyhodnocení Akčního plánu OPZ+ a rovněž o skutečnosti, že údaje uvedené ve vyhodnocení Akčního plánu OPZ+ jsou shodné s údaji poskytnutými v průběhu realizace projektu MAS.

Datum a podpis statutárního zástupce MAS:

Ondřej Havlovic

Digitálně podepsal Ondřej Havlovic
Datum: 2025.09.25 10:49:15 +02'00'